

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горвий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* М. Закіров, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Симоненко, М. Дем'яненко, І. Рудь, В. Ворошилов, Ю. Якименко, О. Рябокони. *Адреса редакції:* НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviar.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 21
(28 березня 2017 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	4
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	11
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	20
ПОЛІТИКА.....	30
ЕКОНОМІКА	35
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	41

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Високо цінуємо єдність країн «великої сімки» у підтримці України на шляху реформ і протидії російській агресії, наголосив Президент України П. Порошенко під час зустрічі з послами «великої сімки» та Євросоюзу.

Президент П. Порошенко провів першу зустріч із послами країн G7 і Європейського Союзу в рамках головування Італії у цьому впливовому об'єднанні.

Глава Української держави високо оцінив солідарність і єдність країн G7 з Україною у забезпеченні підтримки впровадження внутрішніх реформ та протидії російській агресії.

Особлива увага була приділена загостренню ситуації на Донбасі у зв'язку з останніми деструктивними діями Росії на території окремих районів Донецької та Луганської областей, які підривають мирний процес і подальшу реалізацію мінських домовленостей.

У цьому контексті було домовлено продовжувати тиск на російську владу з метою повернення ситуації у рамки мінських домовленостей, у тому числі шляхом збереження та в разі необхідності посилення міжнародних санкцій проти РФ.

Сторони обговорили рішення Ради національної безпеки і оборони України в частині тимчасового припинення переміщення товарів між Україною та непідконтрольними територіями Донецької й Луганської областей.

Посли висловили розуміння щодо вимушеності таких кроків української влади з огляду на протиправну експропріацію української власності та безвідповідальні дії окремих політичних сил щодо самовільної й необдуманій так званої блокади залізничних шляхів на Донбасі. Було наголошено на важливості недопущення погіршення гуманітарної ситуації по обидві сторони лінії розмежування, домовлено про вжиття спільних заходів для мінімізації негативних наслідків від обмежень переміщення товарів для цивільного населення.

Глава держави поінформував міжнародних партнерів про прогрес і перспективи у реалізації програми внутрішніх перетворень, зокрема в частині антикорупційної політики, судової реформи, децентралізації, дерегуляції, енергетики, охорони здоров'я, створення привабливого інвестиційного клімату.

Співрозмовники скоординували подальші шляхи надання всебічної підтримки України з боку G7 і Євросоюзу у впровадженні реформ

*(Офіційне інтернет-представництво Президента України
(<http://www.president.gov.ua>). – 2017. – 27.03).*

Вітання Прем'єр-міністра України В. Гройсмана з нагоди 25-ї річниці створення Служби безпеки України

«Правоохоронна система України, усі, хто служить державі і знаходиться “в полі”, долаючи правопорушення та тіньові явища в економіці, заслуговують на всебічну підтримку уряду, оскільки тільки об'єднавши зусилля можна виграти війну і побудувати успішну країну». Про це сказав Прем'єр-міністр України В. Гройсман під час урочистостей з нагоди 25-ї річниці створення

Служби безпеки України.

Вітаючи співробітників СБУ з професійним святом, В. Гройсман підкреслив виключну роль служби у побудові сильної, успішної України. «Ми збережемо і виграємо війну за успішну Україну, яка йде багато віків. Іншого варіанта у нас немає. Ваша роль є надзвичайно важливою для нашої країни. Безпека – у ваших руках. Ті, хто служить своїй країні, є справжніми патріотами і героями», – підкреслив Прем'єр-міністр.

За його словами, сьогодні в Україні треба багато чого змінити та врешті-решт побудувати сильну, міцну державу. І цим, підкреслив Прем'єр-міністр, сьогодні займається уряд. «А тим, хто плуває свою державну роль з приватною – теж завдання “дати по руках”, тому що сьогодні наші хлопці потребують якісної зброї, технологій, якісних заробітних плат, а це все сьогодні є в економіці нашої країни. Тому дуже важливо, щоб правоохоронна система використовувалася не для того, щоби підтримувати процеси тіньової економіки, а, навпаки, боротися з цим. Всі блага маємо повернути кожному, хто цього потребує, у першу чергу українському народу», – підкреслив Прем'єр-міністр.

В. Гройсман подякував службовцям СБУ за професіоналізм і віддану службу та запевнив у всебічній підтримці урядом правоохоронної системи країни. «Бажаю ствердження і поваги як усередині країни, так і за її межами. Україна має бути сильною процвітаючою і справедливою країною. Це теж залежить від вас», – зауважив глава уряду.

Глава уряду також оглянув зразки озброєння та обмундирування Служби безпеки України, військову техніку та вручив нагороди та іменні подарунки співробітникам за особисті заслуги

(Урядовий портал (<http://www.kmi.gov.ua>). – 2017. – 24.03).

Вітання Голови Верховної Ради України А. Парубія з нагоди Дня Національної гвардії України

Дорогі друзі!

Сьогодні ми відзначаємо день Національної гвардії України. Три роки тому в березні 2014 р. з бійців Самооборони Майдану було створено перший добровольчий батальйон Національної гвардії України. В умовах російської агресії утворилась зовсім інша армія: справжня, боєздатна, ідеологічно вмотивована армія українського народу.

Щиро захоплююсь вашою мужністю, відвагою та відданістю. У момент, коли Україна покликала вас на захист рідної землі, свободи та гідності, ви безстрашно вирушили в бій на передову, готові боротись та перемагати.

Незважаючи на обмежену кількість ресурсів та незначний час для підготовки, ви довели свій високий професіоналізм та вміння. Саме завдяки вам було зупинено російського агресора на сході та збережено волю та суверенітет нашої держави. Ви є прикладом справжньої самопожертви та героїзму заради України. Багато кого вже немає поруч з нами, багато хто загинув у боях. Ми згадуємо їх і схилиємо голови перед пам'яттю тих, хто виявив найвищу любов до України. Вони відійшли в легенду, на якій виховуватимуться нові покоління українців.

Велика слава вам, бійці, за той приклад та дух, який ви показали нам і всій Україні. Вітаючи вас з третьою річницею, хочу побажати наснаги у вашій нелегкій справі та перемоги над споконвічним ворогом.

Міцного вам здоров'я, благополуччя в родинях, витривалості та вірних

побратимів. Впевнений: ми переможемо.
Слава Україні!
Героям слава!

*(Офіційний веб-портал Верховної Ради України
(<http://portal.rada.gov.ua>). – 2017. – 26.03).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Н. Тарасенко, мол. наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Блокадний рух торгівлі з ОРДЛО і регіональні штаби блокади як політичний чинник: в оцінках експертів

Торговельна блокада окупованих територій Донбасу залишається однією з головних тем, обговорюваних експертним середовищем та усім українським суспільством. Під час дискусій із цього питання наголошується на неминучих економічних і енергетичних проблемах України, мільярдних втратах для бюджету, проблемах з роботою ТЕС та металургії. Водночас значно меншою мірою в інформаційному просторі аналізувалися ймовірні ризики можливого силового протистояння між учасниками блокади і силовиками, хоча пропозиції щодо застосування сили проти них лунали із самого початку блокади.

Блокада ОРДЛО розпочалася з ультиматуму, який висунули 16 грудня минулого року ветерани-добровольці: або звільнення з полону українських військових, або цілковита блокада сполучення з непідконтрольними територіями. Оскільки вимоги не були задоволені, 25 січня активісти на чолі з народним депутатом від «Самопоміч» С. Семенченком розпочали блокаду. Його підтримали колеги по «Самопоміч» та представники партії «УКРОП». Колишній в. о. начштабу батальйону «Айдар» В. Лихоліт пообіцяв не пропускати метал, вугілля, деревину та промислові партії алкоголю і сигарет.

Перші два редути з'явилися у Світлановому Луганської області та Бахмуті Донецької області, але вони блокували другорядні залізничні шляхи. Основний потік потягів з окупованої території йшов через Костянтинівку. 10 лютого поблизу станції Кривий Торець з'явився редут «добровольців 16 батальйону», який повністю перекрив поставки антрацити з окупованих територій, що викликало вкрай негативну реакцію у владних колах України.

Першу спробу силового зняття блокади було здійснено 6 лютого неподалік Бахмута, куди був підігнаний автобус з тітушками. Автобус був заблокований учасниками акції, після чого на місце події прибули силовики у балаклавах і без знаків розпізнавання на чолі з начальником Головного управління Національної поліції Донецької області В. Аброськіним, який заявив, що у заблокованому автобусі перебували не тітушки, а працівники Курахівської ТЕС (належить холдингу ДТЕК Р. Ахметова). Силовики застосували силу та спецзасоби, хоча у масштабне протистояння сутички не вилилися.

Публічно про можливість силового сценарію щодо блокади наприкінці лютого висловився міністр внутрішніх справ А. Аваков. 28 лютого на нараді в Кабміні він звернувся до керівника Антитерористичного центру, щоб той надав

силовим органам повноваження розганяти учасників блокади торгівлі на Донбасі. «Володимире Борисовичу, лібералізм нашого уряду не знає меж. Місяць нашої ліберальної політики, ваших ліберальних переговорів з ініціаторами цієї блокади ні до чого не призводить. Треба приймати рішення», – заявив А. Аваков, звертаючись до глави уряду В. Гройсмана (<http://www.pravda.com.ua/news/2017/02/28/7136727>).

Цього ж дня стався напад на редут «добровольців 16 батальйону». Блокувальників атакували невідомі у марлевих пов'язках. Учасники блокади переконують, що серед цих тітушок були місцеві правоохоронці. Від їхніх дій троє блокувальників постраждали. Після інциденту поліція затримала 37 осіб (<http://www.pravda.com.ua/news/2017/02/28/7136745>).

У перших числах березня штаб спробував розширити блокаду ще й на залізничне сполучення з Росією, однак встановити редуту та заблокувати рух потягів у Конотопі та Куп'янську не вдалося. Попри це 10 березня А. Виногородський, координатор штабу блокади торгівлі з окупантами, попередив уряд про те, що якщо той до 2 квітня не укладе угоди про постачання вугілля з країнами, які не ведуть військових дій з Україною, і не перегляне «політику з торгівлі з країною-агресором», то будуть також перекриті залізничні переходи на кордоні з РФ. Він також конкретизував, що «учасники блокади не пропускатимуть насамперед потяги з товарами, які йдуть у РФ, а щодо інших, які йдуть з Росії, консультуватимуться з народом України» (<http://meest-online.com/ukraine/events/perevirka-na-mitsnist>).

У гарячу фазу блокада перейшла 13 березня після появи спецпризначенців на редуті біля станції Кривий Торець на Донеччині. У штабі блокади торгівлі на Донбасі заявили, що українські силовики захопили їхній редут на залізничній станції Кривий Торець, що у Щербинівці на Донеччині. Активісти зазначили, що стався «силовий розгін» за участі представників СБУ та спецпідрозділу поліції «Корд».

Пізніше Служба безпеки України повідомила, що провела в цьому районі, а також біля населених пунктів Торецьк і Курдюмівка контрдиверсійні заходи, у результаті яких було затримано 43 особи. У відомстві повідомили про вилучення в результаті восьми одиниць вогнепальної зброї, двох предметів, схожих на гранати, а також «значної» кількості пляшок із запалювальною сумішшю.

У СБУ пояснили, що упродовж останніх днів зростає загроза проведення терористичних актів на території об'єктів інфраструктури Донецької та Луганської областей, відтак були змушені вдаватися до заходів з протидії.

Водночас у штабі блокади торгівлі з окупантами зазначили, що вживатимуть «заходів для оборони інших редутів і визволення незаконно заарештованих».

Інформація про затримання блокадників миттєво поширилася у соцмережах, де її прихильники закликали громадськість виходити на вулиці з вимогою звільнити заарештованих. «Прохання до кожного стати центром організації маленького Майдану. Чим більше людей висловить свою позицію думкою чи справою, тим менше у лідерів клептократії та їхніх підлеглих буде сміливості чинити нові напади», – написав С. Семенченко на своїй сторінці у Facebook

(<https://www.facebook.com/dostali.hvatit/posts/1443228552378581?pnref=story>).

«Реалізація наших вимог напряду залежить від того, скільки людей по всій країні продемонструють підтримку. Сьогодні акції на підтримку блокади та проти нападів на її учасників плануються мінімум у 10 містах. Але в більшості міст готових активно діяти наразі замало», – наголосив Є. Соколов у Facebook (<http://www.bbc.com/ukrainian/features-39265293>).

Кілька сотень протестувальників вийшли ввечері на майдан Незалежності у Києві на акцію, організовану народними депутатами від фракції «Самопоміч», представниками радикальних організацій «ОУН» і «Правий сектор». Активісти критикували дії силовиків із затримання блокадників і вимагали припинити торгівлю з окупованими територіями. Пізніше частина демонстрантів рушила в бік будівлі Адміністрації Президента України на Банковій і вже там вигукувала заклики щодо імпічменту Президентів П. Порошенку. Акція тривала недовго і під наглядом правоохоронців.

На Волині півсотні активістів увійшли в облдержадміністрацію й затримали там голову В. Гунчика до півночі, вимагаючи від нього підтримки звернень до Президента, Прем'єра, Голови Верховної Ради і Генерального прокурора щодо затриманих. Сам В. Гунчик пояснив, що не підтримує блокади, але вважає, що потрібно звільнити затриманих. Однак підписувати якісь звернення керівник області відмовився.

Услід за Луцьком нічний протест відбувся і під Рівненською ОДА, яку пікетували представники самооборони і праворадикальних сил, зокрема УНА-УНСО. Вони запалили під адміністрацією шину. До вимог звільнити затриманих блокувальників і керівників двох силових відомств рівняни додали вимоги заборонити торгівлю російськими товарами в Україні, закрити російські банки та визнати Росію агресором, а АТО – війною.

Неспокійною для апарату ОДА була ніч і у Львові. Близько опівночі у Львівській облдержадміністрації зустріч з протестувальниками провели очільник області О. Синютка та представники силових структур. Тутешні активісти наполягали не лише на звільненні затриманих, а й на притягненні до відповідальності осіб, які вчинили, на їхню думку, неправомірні дії та порушили проти них кримінальні справи.

У Чернівцях пікетувальники почали сходитися до пам'ятника Т. Шевченку на центральній площі міста. Далі рушили до будинку обласної ради та адміністрації, вимагаючи скликати позачергову сесію обласної ради. «Основна наша вимога – зібратись облраді на позачергову сесію щодо підтримки блокади ОРДЛО, щодо засудження силових дій проти блокувальників. Також ми протестуємо проти того, що наше обленерго зараз передається представнику Російської Федерації у повну власність», – розповіла про звернення пікетувальників О. Кобевко.

Голова обласної ради І. Мунтян, який прийшов до протестувальників уночі, пояснив, що скликати негайно сесію обласних депутатів не має можливості, бо вони у районах. Натомість міськрада Чернівців на 15 хв таки зібралася. Депутати підтримали блокаду Донбасу, висловилися за звільнення затриманих і підтримали вимогу протестувальників відправити у відставку начальника управління Нацполіції у Донецькій області В. Аброськіна, міністра внутрішніх справ А. Авакова та керівника Антитерористичного центру СБУ В. Малікова.

У Вінниці мітингували біля будівлі управління СБУ. Протестувальники

запалили шини, бо, за їхніми даними, семеро вінницьких блокадників були затримані, перебуваючи на варті 16-го редуту. Усього зібралось близько 100 осіб. Активісти пригрозили, якщо влада не відреагує на їхню вимогу звільнити затриманих, наступного дня блокуватимуть кондитерську фабрику «Рошен» у Вінниці.

Івано-Франківська обласна рада провела позачергову сесію 14 березня на площі перед адмінбудівлею. На неї винесли одне питання: звернення до ВРУ, Президента та Кабміну, яке стосується блокади торгівлі з ОРДЛО та атаки на один з блокпостів її учасників.

Голова облради О. Сич попередньо опублікував текст цього звернення. У ньому обласна рада висловила стурбованість фактом силового розгону та висунула вимогу звільнити затриманих учасників блокади, закрити провадження проти них, звільнити із займаних посад А. Авакова та В. Аброськіна, а також прийняти закон про тимчасово окуповані території (<http://gk-press.if.ua/u-frankivsku-provely-pozachergovu-sesiyu-shhob-pryjnyaty-zvernennya-stosovno-blokady-torgivli-z-ordlo>).

Президент України П. Порошенко розкритикував рішення місцевих рад, які заявили політичну підтримку ініціаторам акції блокади Донбасу, а також висловив невдоволення пасивністю очільників державних адміністрацій. Про це П. Порошенко сказав 20 березня під час засідання Ради регіонального розвитку. «У контексті блокади маю серйозні претензії до голів обласних державних адміністрацій тих областей, де місцеві ради перевищили свої повноваження і прийняли рішення, які виходять далеко за межі їхньої відповідальності і розхитують ситуацію» (<https://zbruc.eu/node/63701>).

П. Порошенко також заявив, що учасники блокади – «майстри політичного піару, вони грамотно вираховували больову точку, спіймали хвилю суспільних очікувань, виявили оголений нерв» (<http://asn.in.ua/ua/news/news/92673-blokadniki-predupredili-poroshenko-dazhe-esli-ross.html>).

За словами Президента, блокада тимчасово окупованих територій Донбасу може бути припинена тільки після повернення власникам і під юрисдикцію України захоплених Росією і її маріонетками підприємств. «Борючись за повернення території, ми могли і навіть повинні були здійснювати товарний обмін з українськими заводами – тими, які змогли залишитися в правовому полі України. Вони платили податки українській державі, вони були зареєстровані в українських органах реєстрації, виплачували зарплату в гривнях через банківські рахунки, що виключало будь-яку можливість надходження коштів до сепаратистських угруповань», – заявив П. Порошенко на засіданні Ради регіонального розвитку. При цьому, за словами глави держави, учасники блокадного руху в Донбасі створили всі передумови «для того, щоб підприємства були захоплені, конфісковані та пограбовані».

У відповідь штаб блокади торгівлі з окупантами опублікував відкритий лист до Президента України П. Порошенка. У листі наголошується, що Президент звинуватив активістів, що вони «створили всі підстави для того, щоб українські підприємства були захоплені, конфісковані, розграбовані». Разом з тим, на думку активістів, це Росія створила ґрунт для того, щоб підприємства були захоплені, окупувавши територію України навесні 2014 р.

Тим часом штаб блокади і ряд авторитетних ЗМІ стверджують про підтримку блокадників активістами Івано-Франківська, Львова, Рівного,

Чернівців, Вінниці, Києва, Одеси, Ужгорода, Харкова, Запоріжжя. У більшості з цих міст було створено регіональні штаби блокади торгівлі з ОРДЛО.

В Івано-Франківську регіональний штаб блокади торгівлі з окупантами було створено 28 лютого. Його організаторами стали голова Івано-Франківської обласної організації політичної партії «Самопоміч» Т. Виноградник і голова Івано-Франківської міської організації партії «УКРОП» О. Головенський (<http://westnews.com.ua/v-ivano-frankivsku-zapratsyuvav-regionalniy-shtab-blokadi-torgivli-z-okupantami-video>).

Було оголошено, що штаб насамперед займатиметься координацією бажаючих приєднатися до торговельної блокади тимчасово окупованих територій на Донбасі – організованими виїздами, ротацією, постачанням харчів, одягу та інших необхідних речей. Крім того, політики обіцяли тиснути на обласну та міську ради, аби ті підтримали звернення до Президента та уряду щодо припинення торгівлі з ОРДЛО.

Після спроби силового розгону блокадників було створено також прикарпатський штаб визволення учасників блокади ОРДЛО, до складу якого увійшли В. Мерінов, М. Бойчук, С. Андрійців, В. Дутчак і В. Абрамів. На ранок 14 березня штаб визволення оголосив такі вимоги до влади:

1. До 17 березня звільнити затриманих учасників блокади торгівлі з окупованими територіями Донбасу.

2. Закрити кримінальні провадження проти учасників блокади торгівлі з окупованими територіями Донбасу.

3. Звільнити з посади міністра МВС А. Авакова.

4. Звільнити з посади заступника міністра МВС В. Аброськіна.

5. Визнати на законодавчому рівні війною російську агресію проти України та визначити статус окупованих територій України (<http://www.galka.if.ua/prikarpatskiy-shtab-vizvolennya-uchasnikiv-blokadi-ordlo-ogolosiv-vimogi-do-vladi/#more-245256>).

У Тернополі до регіонального штабу блокади торгівлі з окупантами увійшли представники ВО «Автомайдан» (Тернопільський осередок), ГО «Об'єднання “Самопоміч”», ГО «Демальянс Тернопільщини», ГО «Схід та Захід єдині», ГО «Самооборона Майдану Тернопільщини», ВГО «Центр по боротьбі з корупцією», ГО «Майдан Тернопіль», Складу допомоги воїнам АТО, обласної спілки учасників бойових дій Тернопільської області, Логістичного центру допомоги бійцям АТО, «Правого сектору» та інших громадських організацій (<http://ternopoliany.te.ua/zhittya/19165-aktyvisty-rozpovily-dlia-choho-u-ternopoli-stvoryly-shtab-blokady-torhivli-z-okupantamy>).

Про створення штабу під час прес-конференції заявив тернопільський автомайданівець І. Василів. «Ідея створення штабу виникла спонтанно. Так само як і ідея в ніч на 14 березня зібратися під стінами ОДА. Насправді громадські активісти прийшли під “білий дім”, аби не допустити провокацій, а не захопити будівлю. Це приміщення і так належить громаді, – розповів І. Василів. – У ту ніч, власне, і виникла ідея створення регіонального штабу блокади торгівлі з окупантами» (<http://www.tenews.org.ua/post/view/1489652855-pres-konferenciya-ternopilskogo-regionalnogo-shtabu-blokadi-torgivli-z-okupantami>).

За словами І. Василю, «головна мета штабу – надання достовірної та оперативної інформації, адже тернопільські активісти мають зв'язок з центральним штабом та хлопцями, які перебувають на блокпостах. Також тут

збиратимуть необхідні речі для бійців, що тримають блокаду, та координуватимуть дії тих тернополян, хто хоче поїхати і допомогти хлопцям на блокпостах».

Регіональний штаб існуватиме доти, доки не буде закону про окуповані території, заявив І. Василів. Штаб має сторінку в соцмережі (<https://www.facebook.com/shtab.blokady.Ternopil/?fref=ts>) та офіс у приміщенні Тернопільського осередку ВО «Автомайдан».

Аналогічним чином регіональні штаби блокади торгівлі з окупантами діють також у Львові (вул. Шевченка, 111; <http://www.facebook.com/shtab.blokady.Lviv>), Луцьку (вул. Привокзальна, 12; <http://www.facebook.com/shtab.blokady.volyn>), Харкові (<http://www.facebook.com/shtab.blokady.Kharkiv>). Варто зазначити, що представництва регіональних штабів у мережі Facebook створені в одному стилі, переважна більшість публікацій стосується оголошень стосовно часу та місця відправлення на редути чергових партій блокувальників, планів подальших дій, звернень лідерів блокади, розміщено багато фото- та відеоматеріалів з редутив, онлайн-трансляції засідань центрального штабу блокади тощо. Позначки «подобається» на сторінках штабів залишає досить значна кількість відвідувачів: на сторінці Львівського штабу 1 тис. 481 лайк, Тернопільського – 552, Волинського – 454, Харківського – 303.

Бурхлива реакція у регіонах, яку викликав розгін блокувальників, змусила наступного ж дня відпустити затриманих активістів. Крім того, аби заспокоїти пристрасті, Міністерство інфраструктури України запевнило, що «Укрзалізниця» не перевозить вантажів на тимчасово непідконтрольну територію України й у зворотному напрямку. Більше того, 15 березня РНБО за пропозицією П. Порошенка прийняла рішення про тимчасову повну зупинку транспортного сполучення з окупованою територією. Обмеження діятиме доти, доки окупанти не повернуть назад під юрисдикцію України вкрадені українські виробництва.

Рішення РНБО задовольнило і блокувальників. Разом з тим штаб блокади висловив сумнів щодо реалізації планів Радбезу. І нагадав про свої основні вимоги: звільнення полонених та ухвалення закону про окуповані території.

Такий поворот подій, на думку оглядачів, свідчить про те, що влада перевіряла розгоном одного з редутив реакцію суспільства на силовий сценарій. «Влада втрачає довіру людей, – упевнений народний депутат, голова Політради партії “УКРОП” Т. Батенко. – Ми знаємо, чим в українських реаліях закінчуються розгони. Думаю, це був своєрідний тест, замір реакції суспільства на силову акцію». Однак депутат переконаний, що у разі продовження силового сценарію протести проти старих методів «приборкання» волонтерів, громадських активістів і патріотів тільки наростатимуть. Т. Батенко наголосив: «Якщо влада не навчиться чути громадян, процес може стати незворотнім і обернутися трагедією як кілька років тому» (<http://meest-online.com/ukraine/events/perevirka-na-mitsnist>).

Водночас правозахисник Д. Снегірьов вважає, що нового розгону не буде. «Якби влада хотіла розігнати блокаду, то робила б це на всіх блокпостах і перекритих коліях. На всіх напрямках і точках вистачило б сили спецпризначенців та техніки. Конкретний розгін має політично-аналітичний характер, – пояснив він. – По-перше, політика. Розгін стався на конкретному

блокуванні. Його контролюють здебільшого активісти депутата Семенченка. По-друге, збагнути, як прості люди відреагують на силовий розгін блокувальників. Результат – очевидний». Тому Д. Снегирьов прогнозує: «Владі таки доведеться прийняти закон, який врегулює торгівлю з окупантами. Розгонами влада лише прискорила цей процес».

Разом з тим координатори й активісти блокування визнають, що, хоча акція на залізничних шляхах триває понад два місяці, її підтримка не стає масовою. «Вони не є тими лідерами, за якими підуть на новий Майдан. Крім того, у суспільстві сама ідея масових заходів скомпрометована. Тому в мене є сумніви, що буде подальша радикалізація. Так, є багато небідних людей, котрих Порошенко і компанія “дістали”. Але цим людям буде достатньо утримувати сьогоднішню ситуацію такою, як вона є зараз», – вважає директор Київського центру політичних досліджень і конфліктології М. Погребинський.

Політолог М. Басараб, навпаки, вважає, що є всі підстави прогнозувати радикалізацію подій. «Це може статися, якщо вище керівництво держави, передусім Президент, і далі матимуть не до кінця зрозумілу позицію стосовно відсічі агресору, а особливо щодо статусу фактично окупованих територій Донбасу. Насправді ініціатива проти “торгівлі на крові” виникла не стільки через економічні міркування, скільки це була реакція певної частини суспільства і політикуму на небажання влади шукати альтернативу неефективному мінському процесу», – сказав він. На думку експерта, у суспільстві посилюються протестні настрої і «розмита позиція влади» також цьому сприяє (<http://www.bbc.com/ukrainian/features-39265293>).

Політичний аналітик, директор Українського інституту аналізу та менеджменту політики Р. Бортник вважає, що блокада закінчиться або переформатуванням коаліції та уряду (це можливий внутрішній результат), або ескалацією бойових дій (так як торгівля була ключовим елементом деескалації конфлікту), або ж зовнішнім міжнародним втручанням. «Поки я бачу ці три сценарії. Безумовно, сценарій переформатування коаліції і уряду може мати свої варіації. Переформатування може проходити шляхом домовленостей або ж дострокових виборів, а може і шляхом масових протестів, шляхом Майдану патріотів», – прогнозує політолог. Але Майдану в старому розумінні, як зібрання людей на майдані Незалежності, уже не буде, прогнозує Р. Бортник. «Можливо, ми сьогодні маємо справу з новою формою Майдану – з мережевим Майданом, коли він відбувається одночасно в декількох точках. Наприклад, захоплення адміністрацій у Чернівцях або в Луцьку, блокада на Донбасі і т. д. Можливо, це все і є нова форма Майдану. В умовах гібридної війни цілком міг з’явитися гібридний мережевий Майдан» (<https://uiamp.org.ua/chem-zakonchitsya-blokada-donbassa-kommentarii-ekspertov>).

Політолог, директор соціологічної служби «Український барометр» В. Небоженко переконаний, що економічно блокада нічого не дасть, але головний її результат у тому, що суспільство побачило, як влада, з одного боку, начебто бореться із сепаратистами, а з іншого – торгує з ними. На думку політолога, блокада є одним з елементів «розподіленого Майдану» – нової форми протесту, поширеної по всій Україні в найрізноманітніших варіантах. «Майдан буде постійно виникати, причому з будь-якого приводу. Ситуація з російським “Сбербанком” – теж свого роду Майдан, хоча тут немає звичних для нас багать. І тепер це буде виникати в різних містах просто тому, що населення

шукає привід, а влада із задоволенням дає людям приводи для протестів». Голова правління Інституту української політики і Фонду «Українська політика» К. Бондаренко переконаний, що блокада нічим не закінчиться. «Я не думаю, що ця блокада може спровокувати новий Майдан. Я не бачу широкої підтримки цих людей. Можливі містечкові спалахи, але глобального Майдану не буде. Ну, і будемо говорити відверто: Майдан – це дорога річ, а на сьогодні я не бачу тієї політичної сили, яка могла б жертвувати мільярди на новий Майдан. Блокада просто буде сходити нанівець, причому навіть не поступово, а досить швидко», – переконаний політолог.

Підсумовуючи, можна констатувати, що ідея блокади торгівлі з окупантами користується певною підтримкою в українському суспільстві, про що свідчить доволі значна кількість блокувальників, певна їх злагодженість через центральний і регіональні штаби блокади, швидка реакція регіонів на заклики до підтримки. Несподіване рішення Ради національної безпеки та оборони від 15 березня запровадити офіційну транспортну блокаду непідконтрольних районів Донеччини та Луганщини перевело блокаду у ранг державної політики, але не призвело до дезорганізації протестувальників. Вони не залишають своїх редутів і анонсують створення нових. Водночас, як прогнозують експерти, цей рух не здатний народити новий Майдан чи спровокувати чергове силове протистояння. На думку спостерігачів він, швидше, матиме ознаки «мережевого» чи «розподіленого» Майдану, який час від часу локально виникатиме у відповідь на неправильні кроки української влади і таким чином буде виконувати роль ще одного чинника, що впливатиме на внутрішньоукраїнську політику.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

«Білоруський народ потребує підтримки і позитивних сигналів, що Білорусь є незалежною державою – невід'ємною частиною Європи, а не російською провінцією», – зазначив Голова ВР України А. Парубій.

Спікер ВРУ, виступаючи на засіданні Міжпарламентської асамблеї Україна – Польща – Литва у понеділок, 27 березня, акцентував увагу на ситуації у Білорусі. «Сьогодні питання порядку денного нашого засідання – ситуацію в Білорусі – ми не можемо розглядати окремо від контексту російської агресії проти України та європейської демократії», – сказав він і додав, що ми є свідками того, як «Кремль брутально використовує білоруський народ як заручника своєї окупаційної політики».

А. Парубій висловив занепокоєння проведенням цьогорічних військових навчань «Запад-2017» і застеріг, що не слід відкидати «найгіршого сценарію: використання навчань, як мінімум, для мілітаризації Білорусі, а максимум – здійснення прямої агресії чи диверсійно-підривної діяльності з території Білорусі проти наших держав». «Тому ми повинні особливу увагу приділяти питанню Білорусі і посилити взаємодію між собою та іншими країнами ЄС і НАТО, щоб унеможливити реалізацію небезпечних планів Путіна в Білорусі чи з території Білорусі», – наголосив спікер парламенту.

Голова ВР України поділився тривогою з приводу нещодавніх

висловлювань керівництва Білорусі щодо нібито підготовки на території України озброєних бойовиків. «Це не відповідає дійсності, – заявив А. Парубій. – Такі заяви ми розглядаємо як провокацію, що шкодить розвитку добросусідських відносин між Україною та Білоруссю. Адже саме Росія як союзницька держава Білорусі розвинула як на своїй території, так і на окупованих українських землях цілі тренувальні табори для найманців і бойовиків. Підтримуючи та експортуючи тероризм, Росія цілеспрямовано підриває стабільність і безпеку в регіоні, до якого належать як Україна, так і Білорусь».

Голова Верховної Ради заявив, що Україна передала до Міжнародного суду ООН численні докази підтримки та фінансування Російською Федерацією тероризму на окупованих територіях України.

А. Парубій висловив готовність до тісного міжнародного співробітництва у протидії будь-яким проявам тероризму, у тому числі з Білоруссю. «Але ми прагнемо застерегти Білорусь від будь-яких кроків, які могли б загрожувати безпеці України та країн нашого регіону, та проти бруталного переслідування своїх громадян, порушення їхніх прав і свобод», – зауважив він.

На переконання спікера ВР, проблемні питання, з якими стикається сьогодні Європейський Союз, не повинні відвертати увагу країн-членів ЄС від ситуації в Білорусі. А. Парубій наголосив, що Україна бачить своїм завданням показати також нашим білоруським друзям позитивний приклад демократичного розвитку.

На його переконання, «ми маємо стати для Білорусі переконливим підтвердженням того, що європейська інтеграція – це безальтернативний шлях розвитку для держави, яка прагне бути по-справжньому незалежною, суверенною, та створити якнайкращі умови і можливості для власного народу».

А. Парубій запевнив, що український парламент не зупинятиметься на досягнутому і продовжить роботу над впровадженням системних реформ і необхідних Україні перетворень.

Він запевнив, що, незважаючи на складний шлях реформ, українське суспільство продовжує підтримувати європейський вектор розвитку України. «В Україні створені усі необхідні передумови для пришвидшення перетворень. Угода про асоціацію вже сьогодні формує порядок денний реформ в Україні. Її виконання має наблизити нашу країну до високих європейських стандартів і норм в усіх сферах функціонування держави та створити умови для набуття у майбутньому членства в ЄС. Але європейська інтеграція – це взаємний процес. І жодні внутрішні проблеми як у ЄС, так і в Україні не повинні ставати перешкодою на шляху нашого взаємного зближення, – сказав він. – Переконаний, що виклики сьогодення зроблять сильнішими нашу дружбу і партнерство, які базуються на спільних європейських цінностях, взаємній повазі до суверенітету і територіальної цілісності» (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2017. – 27.03*).

***

«Рішення про продовження економічних санкцій проти РФ та персональних санкцій проти осіб, відповідальних за дії проти суверенітету і територіальної цілісності України, залишаються ефективним інструментом примусу Кремля припинити бруталне порушення

міжнародного права», наголосив Голова Верховної Ради А. Парубій.

Під час свого виступу на засіданні Міжпарламентської асамблеї Україна – Польща – Литва (27–28 березня 2017 р., м. Варшава) Голова Верховної Ради України А. Парубій нагадав, що нинішня зустріч відбувається на тлі військової агресії Російської Федерації проти України, що триває, окупації території Автономної Республіки Крим, частини Донецької і Луганської областей.

«Події останніх двох місяців демонструють, що Москва не має ніякого бажання припинити агресію і не бажає виконувати взяті на себе зобов'язання, а навпаки зневажає міжнародне право та справедливі вимоги цивілізованого світу», – сказав він і наголосив, що майже кожного дня і кожної ночі Москва «зухвало нехтує виконанням спільних домовленостей про всеохопне припинення вогню».

За словами спікера ВР України, Україна з метою забезпечення мирного врегулювання запропонувала розробити «дорожню карту», яка має передбачати чітку послідовність кроків і гарантії їх виконання. Насамперед ідеться про виведення російських військ, безперешкодний доступ ОБСЄ до всієї території ОРДЛО, відведення техніки з неконтрольованої ділянки українсько-російського кордону, запровадження постійного моніторингу ОБСЄ за українсько-російським кордоном, створення належних безпекових умов для будь-яких подальших політичних процесів.

«Глибоко переконаний, що без вирішення безпекових питань ми не зможемо просунутись у будь-яких інших напрямках. І, розуміючи це, Путін демонстративно ігнорує домовленості у питаннях безпеки», – заявив Голова ВР і звернув увагу, що виконання базових домовленостей потребує підтримки з боку світових партнерів.

На його переконання, нині, як ніколи, «важливою є консолідація зусиль, у тому числі парламентів, для вироблення спільних дій у відповідь заради захисту європейської безпеки, європейських цінностей та європейської ідеї загалом». «З огляду на активізацію дій Кремля, спрямованих на підрив європейської єдності, підтримка та рішуча позиція Польщі та Литви всередині ЄС набуває, без перебільшення, виключно важливого значення для України», – додав А. Парубій.

Нагадуючи про третю річницю окупації Кримом Автономної Республіки Крим, Голова ВР України наголосив, що сьогодні Кримський півострів – це територія страху та безправ'я. Системними є порушення російською окупаційною владою релігійних свобод, мовних прав, «утиски української та татаромовних ЗМІ». Незаконна окупація Криму, яка супроводжується прискореною мілітаризацією півострова, повністю змінила безпекову ситуацію в регіоні.

А. Парубій висловив особливу стурбованість з приводу підготовки військової інфраструктури Криму для базування там ядерної зброї, зокрема відновлення і модернізація колишніх радянських сховищ для ядерних боєзарядів. «Що стосується носіїв ядерної зброї (ракетних систем та літаків), вони вже присутні на півострові. Російська Федерація фактично перетворює Крим на величезну військову базу, з повноцінними сухопутним, ВПС і ВМС компонентами», – наголосив він.

Висловлюючи вдячність ЄС за солідарність з нашою державою та визнаючи позитивну роль Польщі та Литви у консолідації позиції Євросоюзу,

А. Парубій заявив, що рішення про продовження економічних санкцій проти Російської Федерації та персональних санкцій проти осіб, відповідальних за дії проти суверенітету й територіальної цілісності України, залишаються ефективним інструментом примусу Кремля припинити брутальне порушення міжнародного права та розв'язану проти України агресію.

На його думку, «нові безпекові виклики в регіоні вимагають модернізації існуючих рішень та зміцнення співробітництва у сфері безпеки у рамках дотримання прав людини і основних свобод».

Окремо Голова ВРУ відзначив важливість для України продовження підготовки литовськими та польськими інструкторами українських військових. «Згадана підготовка разом з щорічними багатонаціональними військовими навчаннями в Україні за участі військовослужбовців держав-членів НАТО, як і запрошення українських військових на навчання держав Альянсу та їх участь у чергуваннях бойових тактичних груп ЄС сприяє зміцненню військового партнерства, підвищенню взаємосумісності збройних сил, – сказав він. – Дозвольте висловити наше задоволення успішним ходом формування та злагодження литовсько-польсько-українських бригад, підготовки офіцерів штабу та визначених до її складу сил. Важливим елементом у цьому контексті стало підписання в грудні минулого року спільного сертифіката про набуття командування бригади повних оперативних спроможностей і готовності бригад до виконання завдань за призначенням» (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2017. – 27.03*).

***

«За обставин зміни світового порядку парламенти мають відігравати одну з ключових ролей у забезпеченні стабільного розвитку і безпеки наших народів», – зазначив спікер парламенту України А. Парубій.

У своєму виступі під час VIII засідання Міжпарламентської асамблеї Україна – Польща – Литва (27–28 березня 2017 р., м. Варшава) Голова Верховної Ради України А. Парубій закликав вшанувати пам'ять козаків і старшин армії УНР, які у 1920 р. разом з польським військом боролися проти російських окупантів і перемагали. «Коли наші народи діють спільно, вони перемагають, – сказав він. – Сьогоднішня зустріч у вже традиційному для нас форматі дозволить не лише звірити годинники з усіх важливих напрямів співпраці наших країн, а й визначити пріоритетні завдання на найближчу перспективу».

А. Парубій підкреслив, що нинішні відносини розвиваються «в особливих умовах – умовах зміни існуючого до недавнього міжнародного світового порядку». «За таких обставин парламенти мають відігравати одну з ключових ролей у забезпеченні стабільного розвитку і безпеки наших народів. Без сумніву, на ті виклики, що стоять перед Європою, потрібно відповідати спільно», – сказав він.

На переконання Голови Верховної Ради, «співпраця, а тим більше на регіональному рівні, дасть можливість більш виважено давати відповідь на ці виклики». Він висловився «за необхідність продовжити дискусії про можливе розширення формату регіональної співпраці власне у тих регіонах, які представляють держави у МПА». «Вважаю, що проговорення і вироблення механізмів співпраці в Балто-Чорноморському регіоні чи у районі Міжмор'я має

стати однією з тем наших обговорень, наших стратегічних планів і завдань», – зазначив він.

А. Парубій переконаний, що поглиблення міжпарламентської взаємодії сприятиме виробленню спільних підходів і пошукові шляхів подолання нинішніх викликів та загроз, допомагатиме ефективній реалізації євроінтеграційних прагнень України, а також подальшому розвитку традиційно дружніх відносин стратегічного партнерства між Україною, Литвою та Польщею (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2017. – 27.03).

***

Голова Верховної Ради України А. Парубій, перебуваючи у Варшаві, узяв участь у церемонії покладання квітів до могили воїнів УНР і Вольському цвинтарі.

Спікер ВР України зазначив, що у цій могилі, на якій написано «Україно, Україно, ось де твої сини», лежать українські вояки, які «визволили Київ, потім змушені були відступити з України, згодом зробили контрнаступ, але знову змушені були відступити». «Отак по чужих світах розкидані українські герої, які 100 років тому підняли боротьбу за українську державу, проголосили її, але, на жаль, не змогли її втримати, – зазначив він. – Визначні сини України, серед яких і генерал Сальський, і генерал Безручко, про якого мало хто знає, що він був одним з керівників битви, яку в історичній пам'яті називали “диво під Віслою”, коли об'єднані польсько-українські війська зупинили більшовистську навалу, зупинили більшовистську чуму».

За його словами, повернутися в Україну воїни вже не змогли, бо Україну було втрачено. «Померли на чужині. І наш обов'язок – пам'ятати про їхню честь і їхню звитягу, про їхній героїзм, – сказав А. Парубій. – Але також і вивчати цей період, особливо сьогодні, коли ми відзначаємо 100 років від проголошення Української революції для того, щоб не повторити тих помилок, які призвели до втрати української державності 100 років тому».

Голова Верховної Ради повідомив про ідею створення національного пантеону. «Це давня ідея, бо багато наших героїв розкидано по світу. Ми говорили про рядових вояків і генералів Сальського і Безручка, але ми пам'ятаємо також, що у Парижі знаходиться могила головного отамана УНР С. Петлюри, у Роттердамі – керівника корпусу Січових стрільців і організатора фундації українських націоналістів Є. Коновальця», – нагадав він.

На його переконання, «очевидно, що є потреба в обговоренні і реалізації українського пантеону, де будуть зібрані герої, які загинули за межами України, щоб українці змогли прийти до єдиного пантеону і схилити перед ними голови». «Чи перепоховання, чи земля з могил воїнів, але має бути національний пантеон, який би уособлював весь шлях боротьби за Українську державу», – підкреслив А. Парубій.

Голова ВРУ також поінформував журналістів про свою ініціативу звернутися до парламентів євроатлантичного простору, Сполучених Штатів Америки.

«Вона полягає в тому, щоб європейські держави, які є прикордонними з Російською Федерацією, дали від своїх парламентів нагадування парламентам європейських держав і США про загрозу Російській Федерації, бо країни, які

знаходяться на рубежі, на межі з Росією, дуже гарно її усвідомлюють: і Литва, і Естонія, і Латвія, – зазначив він. – Моя ініціатива полягає також в тому, щоб ми не тільки спільною заявою, а, можливо, і заявами своїх парламентів звернулись з подібним листом до парламентів Європи, особливо наголошуючи на тому, що не можуть бути зняті санкції, поки триває агресія Росії».

А. Парубій зауважив, що «міжнародні ініціативи з дня на день не реалізуються, водночас спільне звернення українсько-польсько-литовське щодо подій Другої світової війни знайшло підтримку і було реалізовано». Голова українського парламенту висловив сподівання, що ця ініціатива буде обговорена і підтримана країнами Балтії, Польщею і Грузією (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2017. – 27.03*).

***

Вітання Голови Верховної Ради України А. Парубія співробітникам і ветеранам Служби безпеки України з нагоди професійного свята

Дорогі друзі!

Щиро вітаю всіх співробітників та ветеранів Служби безпеки України з професійним святом!

Сьогодні ми відзначаємо 25 років з дня утворення Служби безпеки в незалежній Україні. Це справді визначна та етапна дата. Адже такий інститут є одним із базових, без яких неможливе існування суверенної держави.

Це усвідомлювали наші історичні попередники. Тому ще за часів УНР у 1917 р. Центральна Рада утворила Комітет оборони революції в Україні, завданням якого було вирішувати найважливіші питання військового захисту й державної безпеки України. Згодом він трансформувався в Комісію для охорони ладу в Україні, а вже через деякий час в Адміністративно-політичний департамент. Проте його роль залишалася незмінною – забезпечувати державну безпеку України.

Тому важливо глибоко усвідомлювати та пам'ятати, що правдиві корені Служби безпеки України беруть початок в історії українського державництва, а не у колоніальному КДБ.

Безпека та захист громадян – необхідна й найважливіша умова існування та розвитку незалежної держави. Особливо гостро ми це відчуваємо сьогодні в умовах російської агресії. У надскладних обставинах гібридної війни, яку веде путінська Росія проти України, роль СБУ важко переоцінити. Українська Служба безпеки впевнено відповідає на всі загрози та виклики.

Ви є справжнім прикладом мужності та високого професіоналізму. Саме тими людьми, для яких державні інтереси завжди на першому місці.

Гартуючись у боротьбі з підступним ворогом, ми маємо зробити СБУ однією з кращих державних безпекових служб цивілізованого світу. Вірю, що спільними зусиллями ми цього досягнемо.

Бажаю всім співробітникам Служби безпеки України міцного здоров'я, незламного духу, добробуту та затишку у родинах, Божого захисту і надійного плеча побратимів! Перемоги!

Слава Україні!

(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2017. – 25.03)

***

Голова Верховної Ради України А. Парубій підписав закон № 6170, що змушує антикорупційні організації подавати е-декларації, і направив його на підпис Президентові.

На сайті Верховної Ради зазначається, що голова парламенту зробив це в понеділок, 27 березня.

23 березня Верховна Рада ухвалила законопроект № 6172, яким звільнила військовослужбовців-контрактників і мобілізованих бійців від обов'язку заповнювати електронні декларації.

Однак частина депутатів виступила проти закону і спробувала скасувати його. За словами голови Комітету ВР із запобігання та протидії корупції Є. Соболева, під час ухвалення в закон з голосу було внесено багато правок, які зробили норму суперечливою. Зокрема, зазначив він, закон зобов'язує подавати електронні декларації не тільки чиновників, а й громадські організації з протидії корупції й усіх, хто пов'язаний з ними.

24 березня парламент поставив на голосування постанову про скасування суперечливого закону, але відповідне рішення не набрало достатньої кількості голосів.

Після цього народний депутат від БПП М. Найєм запропонував Президентові П. Порошенку виправити ситуацію: негайно внести в закон зміни, які скасують ці поправки.

Посольства Великої Британії та США заявили, що цей закон – «серйозний крок назад» для України.

Також з критикою закону виступив комісар ЄС з питань політики сусідства та розширення Й. Ган (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2017. – 25.03).

***

Перший заступник Голови Верховної Ради України І. Геращенко взяла участь у висадженні алеї зеленого майбутнього в Маріїнському парку в рамках Всеукраїнської безстрокової екологічної акції «Посади дерево миру».

У висадці алеї взяли участь: перший заступник Голови Верховної Ради України І. Геращенко, міністр екології та природних ресурсів України О. Семерак, голова Комітету з питань екології, владики Української греко-католицької церкви Михайл (Колтун), архієпископ Вишгородський Агапіт (Гуменюк) Української православної церкви Київського патріархату, заступник муфтія духовного управління мусульман України шейх Р. Гафурі.

У своєму вітальному слові І. Геращенко відзначила важливість проведення заходів, спрямованих на відновлення навколишнього середовища, і зауважила, що екологічна акція «Посади дерево миру» покликана не лише озеленити в різних куточках нашу країну, а й долучити кожного українця до порятунку природи. «Сьогодні проблема екології в Україні – це серйозний виклик для парламенту та уряду. Спільними зусиллями ми маємо зробити все можливе для збереження та примноження природної спадщини для майбутніх поколінь», – наголосила вона.

Уповноважений Президента України з мирного врегулювання ситуації в Донецькій і Луганській областях поінформувала про проблемну ситуацію у сфері екології на Донбасі, що склалася внаслідок військової агресії Російської

Федерації та підконтрольних їй незаконних збройних формувань. «Екологічна ситуація поблизу лінії зіткнення просто жахлива. Внаслідок військової агресії було пошкоджено сотні об'єктів природного фонду, тому надзвичайно важливо приділяти увагу екології на Сході України», – зазначила І. Геращенко.

У цьому контексті політик поінформувала, що в рамках Всеукраїнської безстрокової екологічної акції «Посади дерево миру» найближчим часом за участі Міністерства екології та природних ресурсів України передбачається озеленити території Донецької та Луганської областей.

За словами міністра екології та природних ресурсів України О. Семерака, Всеукраїнська безстрокова екологічна акція «Посади дерево миру» стартувала в Україні 5 листопада 2016 р. за ініціативи Української греко-католицької церкви та була підтримана міністерством. «Завдяки екологічній акції було висаджено фруктові та хвойні алеї Миру у 15 містах і селах України. Цього року до акції долучилися національні природні парки та заповідники України, тож ми сподіваємося, що подібні акції відбудуться у кожному населеному пункті нашої держави. Це стане гарним кроком для збагачення природного фонду України», – зауважив міністр.

У рамках цієї акції відбувся спільний молебен до Бога-творця, після чого учасники акції висадили дерева в Маріїнському парку.

Перший заступник Голови Верховної Ради України І. Геращенко наголосила, що з 27 по 31 березня народні депутати України працюють з виборцями, у цьому контексті перший віце-спікер закликала всіх народних депутатів долучитися до відновлення та збагачення української природної спадщини **(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2017. – 25.03).**

***

Комітет Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи рекомендує парламенту прийняти за основу і в цілому законопроект про внесення зміни до ст. 54 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» (щодо посилення соціального захисту деяких категорій).

У законопроекті (реєстр. № 5594) пропонується до ст. 54 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» внести зміни, згідно з якими дружинам (чоловікам), які втратили годувальника із числа учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, віднесених до категорії І, з 1 січня 2018 р. надати право на призначення пенсії у зв'язку з втратою годувальника незалежно від причинного зв'язку смерті годувальників з Чорнобильською катастрофою.

За висновком Комітету з питань бюджету, законопроект має вплив на показники бюджету (збільшуючи витрати державного бюджету, у тому числі для Пенсійного фонду України, починаючи з 2018 р.). У разі прийняття відповідного закону до 15 липня 2017 р. він має вводитися в дію не раніше 1 січня 2018 р., як це передбачено законопроектом, а після 15 липня 2017 р. – не раніше 1 січня 2019 р. (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону).

За висновком Комітету з питань запобігання і протидії корупції, у проекті

не виявлено корупціогенних факторів – проект відповідає вимогам антикорупційного законодавства (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2017. – 27.03).*

***

Комітет з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення заслухав звіт про перебіг і результати виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів у 2016 р.

На засіданні комітету були присутні міністр соціальної політики А. Рева, голова правління Пенсійного фонду О. Зарудний, в. о. голови Державної служби зайнятості В. Ярошенко, голова Державної служби з питань праці Р. Чернега, інші представники центральних органів виконавчої влади, сторін соціального діалогу, громадськості та засобів масової інформації. Представники уряду звітували перед членами комітету про результати виконаної ними роботи по напрямках у 2016 р..

Голова комітету Л. Денісова зосередила увагу на важливих для суспільства питаннях, вирішити які необхідно уряду у 2017 р. Зокрема, це переорієнтація роботи державної служби зайнятості на сприяння у працевлаштуванні громадян; стан дотримання мінімальних гарантій в оплаті праці, зміна підходів до формування заробітної плати в бюджетній сфері; реформування солідарної системи пенсійного страхування; забезпечення доступних і сприятливих умов для отримання пенсій жителями, які проживають на непідконтрольній українській владі території Донецької, Луганської областей та внутрішньо переміщеними особами; осучаснення розміру щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, у тому числі на оплату житлово-комунальних послуг тощо.

Л. Денісова підкреслила, що розв'язання багатьох проблем у сфері соціального захисту працюючих громадян залежить і від якнайшвидшого прийняття проекту Трудового кодексу. Голова комітету акцентувала увагу на тому, що з метою пришвидшення реформ у сфері охорони здоров'я та досягнення успішних результатів, що стали б відчутними для громадян, необхідно нарешті запровадити в Україні загальнообов'язкове соціальне медичне страхування. Вона нагадала, що на розгляді у Верховній Раді перебувають відповідні законопроекти. За її словами, тому необхідно об'єднати зусилля всіх гілок влади для досягнення позитивного результату.

Члени комітету під час обговорення наголосили на необхідності покращення взаємодії Мінсоцполітики та комітету при підготовці й доопрацюванні законодавчих ініціатив уряду та парламентарів.

За результатами обговорення звіту про перебіг і результати виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів у 2016 році комітет прийняв рішення взяти його до відома і схвалив відповідні рекомендації (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2017. – 27.03).*

***

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу законопроект щодо врегулювання окремих питань підслідності.

Законопроектом «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України» (реєстр. № 5720) пропонується виключити з Кримінального процесуального кодексу положення, що надають право органам Державної кримінально-виконавчої служби України здійснювати досудове слідство.

Прикінцевими та перехідними положеннями законопроекту пропонується врегулювати питання передачі кримінальних проваджень від слідчих органів Державної кримінально-виконавчої служби України.

Відповідні зміни передбачається внести до ст. 3, 38, 216, 232, 246, 575 КПК.

Необхідність внесення таких змін під час обговорення проекту обґрунтовувалася тим, що покладення досудового слідства на органи Державної кримінально-виконавчої служби України не відповідає Концепції реформування кримінальної юстиції України, що потребує виправлення.

Відповідно до положень Концепції реформування кримінальної юстиції України, затвердженої Указом Президента України «Про хід реформування системи кримінальної юстиції та правоохоронних органів» від 8 квітня 2008 р. № 311/2008, досудове слідство має бути покладено на національну поліцію; фінансову поліцію; військову поліцію; слідчий підрозділ Служби безпеки України; спеціально утворений орган досудового розслідування корупційних правопорушень (антикорупційний орган).

Прийняття законопроекту, на думку народних депутатів, дасть змогу вирішити неузгодженість у питанні підслідності між положеннями Концепції реформування кримінальної юстиції України та нормами Закону України «Про Вищу раду правосуддя» (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2017. – 27.03).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України П. Порошенко прийняв прем'єр-міністра Грузії Г. Квірікашвілі, прем'єр-міністра Республіки Молдова П. Філіпа і віце-прем'єр-міністра Азербайджанської Республіки І. Абасова.

Глава Української держави високо оцінив результати саміту, які мають вагомe значення для запуску зони вільної торгівлі ГУАМ.

Співрозмовники привітали підписання документів, що сприятимуть розвитку транспортного коридору ГУАМ як важливої ланки сполучення між Європою та Азією, а також відкривають широкі можливості для поглиблення економічних зв'язків між країнами організації.

Під час зустрічі відзначалася необхідність посилення співробітництва з міжнародними партнерами як передумови активізації економічного виміру в рамках ГУАМ.

Сторони обговорили питання посилення співпраці у безпековій сфері як у форматі ГУАМ, так і в рамках «Східного партнерства». Зокрема, ішлося про створення регіонального центру «Східного партнерства» з боротьби із кіберзлочинністю, а також координації взаємодії у сфері боротьби з тероризмом.

Учасники зустрічі підтвердили солідарну підтримку суверенітету,

територіальної цілісності й непорушності міжнародно визнаних кордонів держав-учасниць ГУАМ *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). – 2017. – 27.03).*

***

Президент України П. Порошенко провів телефонну розмову з президентом Білорусі А. Лукашенком.

Співрозмовники обговорили стан і перспективи розвитку двосторонніх відносин.

Президенти підкреслили важливість повної реалізації домовленостей, досягнутих під час засідання Міжурядової українсько-білоруської змішаної комісії з питань торговельно-економічного співробітництва, яке відбулося наприкінці минулого року.

Глави держав домовилися активізувати двосторонній політичний діалог на всіх рівнях.

Президент А. Лукашенко привітав призначення посла України в Білорусі *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). – 2017. – 23.03).*

***

Президент П. Порошенко наголошує на важливості розкриття таких резонансних злочинів, як вбивство журналіста П. Шеремета, вбивство екс-депутата Держдуми РФ Д. Вороненкова, а також надзвичайної події на складах зберігання боєприпасів, розташованих неподалік від м. Балаклія Харківської області.

Глава держави зауважив, що правоохоронні органи працюють системно, хоча й «не все вдається передбачити та не все вдається відстежити». «Але справою честі всіх правоохоронних органів України, ... і служба (СБУ. – Прим. ред.) має підставити своє плече і допомогти, є розкриття вбивства, коли біля готелю “Прем’єр-палац” було вбито колишнього депутата Держдуми Росії і головного свідка у справі Януковича, і розкриття вбивства журналіста П. Шеремета. Та й розкрити диверсію у Харківській області – це теж справа військової контррозвідки разом з військовою прокуратурою», – підкреслив П. Порошенко *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). – 2017. – 24.03).*

***

Президент П. Порошенко повідомив, що Рада національної безпеки та оборони незабаром розгляне Концепцію реформування Служби безпеки України з урахуванням відповідного досвіду та найкращих практик країн – членів Євросоюзу і НАТО.

«Передбачається, що окремі функції Служби безпеки України, не властиві класичним спеціальним службам, будуть поступово передані до інших правоохоронних органів. Так, до Національного антикорупційного бюро, Державного бюро розслідувань та Національної поліції України поступово перейдуть розслідування деяких службових злочинів, злочинів, вчинених організованими злочинними угрупованнями», – зазначив П. Порошенко під час виступу на урочистостях з нагоди 25-ї річниці СБУ.

Президент наголосив, що Служба безпеки України є і залишиться основним контррозвідувальним органом держави. «І ця складова служби повинна бути піднята на порядки вище, як того вимагають реальні зовнішні загрози Україні, зокрема активізація антиукраїнської діяльності російських спецслужб, що наочно проявилася останніми днями, – зазначив він. – Все видно по почерку: Луб'янка з часів Сталіна і Берії накопичувала досвід політичних вбивств ворогів режиму, які опинилися за кордоном. Найсвіжіші приклади трапилися в Лондоні не далі як минулого десятиліття – вбивство Литвиненка».

За словами П. Порошенка, громадськість очікує від Служби безпеки оперативного та відповідального реагування на всі виклики. Тому актуальності набуває питання підвищення прозорості діяльності СБУ, зміцнення довіри до служби з боку українського народу як до державного інституту. «Треба вчитися працювати в умовах посилення цивільного контролю за діяльністю СБУ, залучення інститутів громадянського суспільства до вироблення рішень у сфері національної безпеки», – підкреслив Президент і додав, що служба, згідно із соціопитуваннями, належить до кола тих державних інституцій, які користуються вищою довірою порівняно з багатьма іншими державними структурами.

Глава держави також запевнив, що на його особливому контролі перебуває проблема соціального захисту співробітників Служби безпеки України. «У цьому зв'язку хочу наголосити, що навіть за надскладних економічних реалій керівництво держави знаходить ресурси для посиленої підтримки своїх захисників», – підкреслив Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2017. – 24.03).

***

Президент П. Порошенко взяв участь в урочистостях з нагоди 25-ї річниці створення Служби безпеки України.

«Торік ми всією країною відзначили чверть століття незалежності. Її проголошення стало відправною точкою для появи, становлення та розвитку інституцій, які є атрибутами суверенної держави. Одна з найголовніших – Служба безпеки України, 25-річчя якої ми святкуємо сьогодні, – зазначив Президент. – Разом, пліч-о-пліч ми доклали зусиль з пришвидшеного перетворення служби на ефективний бойовий організм. І нам це вдалося».

За словами глави держави, результати роботи служби надихають співгромадян-патріотів, викликають лють противника, отримують гідну оцінку з боку наших надійних іноземних партнерів. «Довіра до СБУ та партнерство СБУ із спецслужбами країн – наших партнерів уже розвинулися до рівня спільних операцій за межами території України. Наша спецслужба навчилася і розуміти задуми ворога, і діяти асиметрично. В цілому перейшла до системної роботи», – додав він.

П. Порошенко наголосив, що лише за минулий рік СБУ запобігла 10 терактам, затримала 56 учасників терористичних і диверсійно-розвідувальних груп, викрила 15 спроб закласти вибухові пристрої, зловила 46 осіб, причетних до діяльності міжнародних терористичних та екстремістських організацій, з яких 15 перебували у міжнародному розшуку по лінії Інтерполу.

«Діалектика гібридної війни вимагає від вас нових форм протидії агресору.

Окрему небезпеку становлять спроби Кремля завдати удару в спину, зсередини ослабити нашу державу, позбавити її волі і здатності для подальшого розвитку. Очікую від служби протидії розвідувально-підривній та диверсійній діяльності спецслужб Російської Федерації, вжиття активних контррозвідувальних заходів в рамках стримування її агресії», – підкреслив П. Порошенко.

Президент наголосив, що серед завдань СБУ – боротьба з тероризмом, вжиття системних заходів з блокування терористичних загроз, недопущення посягань на територіальну цілісність і незалежність України.

Водночас глава держави зазначив, що за змістом, динамікою та значущістю подій 25 років діяльності СБУ не були однорідними. «Цей історичний відрізок містить і період, коли служба народжувалася та динамічно розвивалася. І, на жаль, були часи, коли з відома керівництва України Російська Федерація займалася демонтажем Служби безпеки України, її перетворенням на недієздатну структуру, насичену зрадниками та перевертнями», – констатував він.

За словами Президента, як результат у 2014 р. на передову Служба безпеки вирушила далеко не в найкращій формі, але в бойових умовах швидко відродилася та гідно справляється з покладеними на неї обов'язками.

П. Порошенко зауважив, що службі довелося пройти складний і болісний шлях очищення від корупціонерів, зрадників, скинути баласт кар'єристів з низькими професійними та морально-діловими якостями. «Створено дієву систему самоконтролю за чистотою рядів. Із служби було звільнено понад 2 тис. осіб. Натомість прийнято на службу молодих, патріотично налаштованих офіцерів, багато з яких вже пройшли випробування і загартувались у бойових діях. Підрастає і молода зміна курсантів», – сказав Президент.

Глава держави зазначив, що з початку російської агресії Служба безпеки України втратила 21 воїна, понад 100 отримали поранення. Першим своє життя за Україну у війні проти російського агресора на Донбасі віддав капітан підрозділу «Альфа» Г. Біліченко. Присутні вшанували загиблих хвилиною мовчання.

Президент подякував кожному співробітнику, усьому колективу служби, її голові В. Грицаку за високий професіоналізм, патріотизм, відданість справі і міцне бойове братерство. «Не маю жодного сумніву, що разом ви здатні задовольнити запит держави, суспільства і кожного окремого громадянина на те, що складає назву вашої структури, – запит на забезпечення безпеки. Бажаю вам і вашим родинам міцного здоров'я, злагоди, благополуччя і непохитної віри в себе та у свою Вітчизну», – сказав П. Порошенко.

Президент також вручив службовцям Служби безпеки високі державні нагороди та присвоїв чергові звання (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2017. – 24.03*).

***

Президент України П. Порошенко підписав Указ № 75/2017 «Про заходи у зв'язку з 80-ми роковинами Великого терору – масових політичних репресій 1937–1938 років» (назва документа – за першоджерелом).

Головною метою документа є гідне вшанування пам'яті жертв великого терору – масових політичних репресій 1937–1938 рр., донесення до українського суспільства та світової спільноти об'єктивної інформації про

злочини, вчинені у ХХ ст. комуністичним тоталітарним режимом на території України, а також сприяння утвердженню в суспільстві ідеалів гуманізму.

Відповідно до Указу, Кабінету Міністрів України у місячний термін доручено утворити Організаційний комітет з підготовки і проведення заходів у зв'язку з 80-ми роковинами масових політичних репресій 1937–1938 рр., розробити і затвердити у тримісячний термін відповідний план заходів на 2017–2018 рр. та забезпечити його виконання.

Указом визначено ряд завдань центральним і місцевим органам виконавчої влади щодо проведення меморіальних заходів, широкої інформаційної кампанії, подальших наукових досліджень та продовження пошукової роботи у зазначеній темі, а також розвитку Національного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили».

Президент також доручив закордонним дипломатичним установам України провести заходи у зв'язку з 80-ми роковинами великого терору та надати сприяння у вшануванні жертв цієї трагедії українській громадськості за кордоном, провести відповідну інформаційну роботу за межами України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2017. – 25.03).

***

Пенсійна реформа дасть можливість побудувати бездефіцитну та справедливу пенсійну систему в країні та вже у цьому році переглянути розмір пенсії в Україні. На цьому наголосив Прем'єр-міністр В. Гройсман під час «години запитань до уряду» у Верховній Раді.

«Наступний наш крок – підвищення пенсій українцям. Це можливо зробити, коли ми проведемо у цій залі, я сподіваюся, найближчим часом, найближчими місяцями повноцінну пенсійну реформу. Це дасть можливість побудувати бездефіцитну, справедливу пенсійну систему і це дасть можливість нам з вами вже у цьому році переглянути розмір пенсії», – наголосив глава уряду.

Підвищення пенсій в Україні – це наступний крок після збільшення удвічі мінімальної заробітної плати, що було обіцяно урядом і здійснено за підтримки парламентської коаліції.

В. Гройсман зауважив, що також було підвищено на 50 % заробітну плату вчителям і на 30 % – українським лікарям.

Глава уряду припускає, що пенсійна реформа стане об'єктом «атаки популістів», і закликає політичні сили підтримати нову систему, щоб «вона працювала на користь мільйонів українських громадян».

Коментуючи заклики деяких політичних сил щодо підвищення мінімальної заробітної плати до 5 тис. грн, Прем'єр-міністр зазначив, що підтримує таке рішення, але воно має відповідати можливостям економіки. «Я не хочу 5 [тисяч гривень мінімальної заробітної плати] – я хочу 10 [тисяч гривень]. Я хотів би, щоби люди отримували достойну заробітну плату, але треба дивитися на реальну можливість економіки і приватного сектору. Сьогодні стало можливим 3 тис. 200, тоді, коли стане можливо 5 тис., я завжди буду стояти поряд для того, щоб це рішення підтримати, щоб це рішення було абсолютно позитивним для працюючого українського громадянина. Але всьому свій час», – наголосив глава уряду.

«Щодня, коли ми працюємо в уряді, ми думаємо над економікою, економічним зростанням, яке надасть нам можливість прийти у тому числі до підвищення мінімальної заробітної плати і інших соціальних стандартів. Треба врешті-решт поставити крапку у зубожінні українських громадян. Треба дати можливість людям зажити нормальним життям. Не може все йти вниз – маємо йти вгору, розвивати українську економіку і віддати належне українським громадянам. Це моя ідеологія, позиція, і за це я готовий боротися», – підкреслив В. Гройсман (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2017. – 24.03*).

***

Безвідповідальні дії деяких народних депутатів, що ініціювали енергетичну та економічну блокаду, посилили залежність України від країни-агресора всупереч економічним і енергетичним інтересам України. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України В. Гройсман під час «години запитань до уряду» у Верховній Раді України.

«Ви сказали про залежність України від окупанта. Я не буду говорити про те, що ми маємо безпрецедентні виклики для нашої незалежності. Але те, що ви своїми діями особисто посилили цю залежність, однозначний факт. Те, що ви особисто робили для блокади України – суперечить інтересам України: і економічним, і енергетичним, – підкреслив Прем'єр-міністр, звертаючись до народного депутата Є. Соболєва. – Ми очікували, що агресивні дії з боку Російської Федерації на Донбасі призведуть до повної блокади і відсутності доступу України до своїх надр. Врешті-решт вони це зробили, але це вашими руками».

В. Гройсман підкреслив, що уряд вживає заходи, спрямовані на досягнення енергетичної незалежності України. Уряд робить повне заміщення антрацитового вугілля та щороку зменшує залежність від нього. Здійснюється модернізація української теплової енергетики, щоб перевести її на вугілля марки «Г».

Також вживаються заходи для того, щоб збільшити потужності і виробництво атомної електроенергії.

Уряд створює механізми, які зменшують споживання енергоносіїв у країні. Уже понад 500 днів Україна не споживає «краплини російського газу».

Більше того, здійснюються заходи на збільшення видобутку українського газу. Цього року його буде видобуто більше ніж на 500 млн куб. м газу, що є безпрецедентним.

«Ми свою роботу робимо. Дуже хотілося б робити швидше. Швидше можливо тоді, коли є зростання економіки. Швидше можливо зробити тоді, коли ця економіка продукує надходження до бюджету для того, щоб ми могли платити підвищені зарплати, підвищувати пенсії. Але коли ви своїми діями змушуєте країну відмовитися від 1 % ВВП, це означає, що сотні мільярдів не надійдуть в економіку нашої країни, із сотень мільярдів не буде сплачено жодної копійки податків. Я вважаю, що ці ваші дії були безвідповідальні. На превеликий жаль, вони потрапили в больову точку вашої економіки, – підкреслив глава уряду. – Зараз моє завдання, завдання уряду: компенсувати це економічне падіння, замінити його економічним зростанням, на цьому я і концентруюся, і від вас допомоги не чекаю» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2017. – 24.03*).

***

Під час візиту до Брюсселя віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України І. Климпуш-Цинцадзе зустрілася з комісаром ЄС з питань ЄПС і переговорів з розширення Й. Ханом.

І. Климпуш-Цинцадзе детально поінформувала сторону ЄС щодо загострення безпекової ситуації на Сході України, збільшення кількості обстрілів українських позицій із забороненої зброї та втрат серед військових і цивільного населення.

Сторони окремо обговорили питання бруталного захоплення бойовиками українських підприємств на непідконтрольних територіях Сходу України, а також кроки, які були вжиті українською владою у відповідь.

Віце-прем'єр-міністр закликала сторону ЄС до консолідації зусиль зі збереження і посилення санкційного тиску на РФ з метою мирного врегулювання конфлікту на основі повного виконання мінських домовленостей (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2017. – 24.03*).

***

24 березня віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України І. Климпуш-Цинцадзе у Брюсселі зустрілася з головою Комітету з питань збройних сил сенату США Д. МакКейном і головою Комітету сенату з питань внутрішньої безпеки Р. Джонсоном.

Під час зустрічі віце-прем'єр-міністр поінформувала американських колег про загострення ситуації на Сході України, посилення обстрілів українських позицій і свідомі провокації бойовиків.

І. Климпуш-Цинцадзе подякувала за позицію Д. МакКейна під час слухань в американському сенаті 21 березня, на яких він укотре підтримав ідею надання Україні летального озброєння, та його особисті зусилля в контексті врегулювання ситуації на Донбасі.

Українська сторона закликала до трансатлантичної єдності у питанні збереження західних санкцій проти РФ, а також до можливого включення до санкційних списків осіб, відповідальних за захоплення українських підприємств на непідконтрольних уряду територіях, а також причетних до системних порушень прав людини на окупованих територіях (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2017. – 24.03*).

***

Піротехнічними бригадами ДСНС розміновано п'ять з дев'яти секторів території м. Балаклія та сім населених пунктів. Розмінування триває. Усього вилучено 820 вибухонебезпечних предметів. Про це повідомив віце-прем'єр-міністр України Г. Зубко.

Він зазначив, що на території арсеналу спостерігаються поодинокі вибухи боєприпасів періодичністю 10 вибухів на 1 год. Пожеж на території Балаклії та прилеглих населених пунктів не зафіксовано.

«Організовано гаряче харчування мешканців найбільш постраждалих районів м. Балаклія, здійснюється роздача продуктових наборів у двох стаціонарних та одному мобільному пунктах видачі гуманітарної допомоги. Триває комісійне обстеження будівель. Виявлено п'ять зруйнованих приватних

житлових будинків. Зазнали пошкодження різного ступеню 243 будівлі, у тому числі 117 багатоквартирних будинків, 87 приватних будинків, 12 об'єктів соціальної сфери, 22 об'єкти інфраструктури та промисловості. Проводиться оцінювання обсягів пошкоджень і руйнувань зазначених будівель, – повідомив Г. Зубко. – Організовано видачу населенню будівельних матеріалів для проведення первинного ремонту пошкоджених будівель (плівка, шифер, цвяхи, цегла та вироби з деревини). Тривають роботи з відновлення енергопостачання та газопостачання м. Балаклія і району. Для забезпечення електропостачання с. Яковенкове залучено дві електростанції ДСНС. Аварійно-відновлювальні роботи тривають. Залучено 64 аварійно-відновлювальні бригади» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2017. – 26.03).

***

23 березня 2017 р. відбулася зустріч заступника міністра соціальної політики М. Шамбіра з представниками місії Світового банку.

У центрі уваги питання пенсійної реформи. Зокрема, представник Світового банку О. Случинський запропонував своє бачення шляхів подальшого вдосконалення системи пенсійного забезпечення України.

Зі свого боку М. Шамбір запевнив, що всі пропозиції будуть ретельно вивчені та проаналізовані.

Також наголошувалося на необхідності збирання та аналізу нових даних для фінансової оцінки різних варіантів пенсійної реформи.

За результатами зустрічі було напрацьовано ряд додаткових заходів, реалізація яких, на переконання обох сторін, сприятиме досягненню ефективних змін у зазначеній сфері (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2017. – 24.03).

***

Провідні вітчизняні та іноземні науковці, представники органів влади та офісу зв'язку НАТО в Україні під час Міжнародної науково-практичної конференції у Національному університеті оборони України ім. І. Черняхівського виробили узгоджену думку щодо розв'язання актуальних проблем на шляху реформування.

Для відсічі збройної агресії сили оборони мають функціонувати як єдиний організм, система національної безпеки й оборони має бути сумісною з аналогічними системами країн, які є членами НАТО.

«Реформа має відповідати актуальним потребам оборони України, сприяти зміцненню спроможностей сил оборони, підвищенню їх готовності до виконання завдань за призначенням та участі у проведенні спільних бойових дій (операцій) з підрозділами Альянсу», – підкреслив т. в. о. заступника начальника університету з наукової роботи генерал-майор Р. Тимошенко.

Висловлюючи погляд Альянсу на стан реформування сектору безпеки й оборони в Україні, заступник голови представництва НАТО в Україні М. Опгенорт зазначив: «Ви поставили собі дуже амбіційне завдання – перейти на стандарти НАТО до 2020 р. Це досить швидкий темп. Ми і надалі надаватимемо консультативну допомогу у проведенні реформ. Головне зараз – досягти скоординованих і злагоджених дій на шляху реформування».

Учасники заходу розкрили проблемні питання функціонування системи

управління державою в особливий період, проблеми розвитку спроможностей сил оборони, обговорили підходи до професіоналізації Збройних сил України та створення необхідного військового резерву. Рекомендації щодо подальшого реформування сектору безпеки й оборони внесли у проект рішення конференції (Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2017. – 24.03).

***

Відбувся круглий стіл «Актуальні питання вугільної галузі України: реформування, фінансування та безпека праці» під головуванням в. о. голови Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки О. Домбровського і міністра енергетики та вугільної промисловості України І. Насалика. У заході також узяли участь народні депутати, голови галузевих профспілок, експерти від громадськості.

І. Насалик презентував бачення Міненерговугілля України щодо подальшого розвитку вугільної галузі та повідомив, що презентує відповідні напрацювання на найближчому засіданні уряду.

У виступі міністр окремо зупинився на питанні формування балансу електричної енергії та наголосив, що виробництво електроенергії зросло на 4 млрд кВт·год, водночас навантаження на теплову генерацію зменшилося за рахунок використання атомної генерації та гідроенергетики.

І. Насалик зазначив, що теплова генерація поступово зменшує використання вугілля антрацитової групи шляхом заміщення та переходу на спалювання вугілля газової групи, щоб забезпечити достатньою мірою ТЕС енергоресурсами.

В умовах надзвичайних заходів в енергетиці Міненерговугілля збалансувало роботу енергосистеми, а також зробило два важливі кроки: ініціювало проект постанови щодо заборони ввезення вугілля з території РФ з метою уникнення зловживань на ринку вугілля, а також звернулося до посольств країн, які видобувають вугілля марки «А», для розгляду можливості постачання вугілля до України. Наразі, за словами міністра, частина генеруючих підприємств уже уклали відповідні угоди.

Щодо подальших планів розвитку вугільної галузі І. Насалик наголосив, що найпершим завданням є розв'язання проблеми збитковості шахт. Практично всі 33 державні підприємства у 2016 р. були збитковими. Водночас за рік три підприємства виведено на відповідний рівень рентабельності. Тому виведення підприємств на рівень беззбитковості є ключовим завданням міністерства.

Міненерговугілля, за словами І. Насалика, має намір зменшити кількість шахт з 33 до 26, при цьому планує не зменшити, а, навпаки, збільшити видобуток вугілля з 5,8 млн до 8,7 млн т. Цього результату вдасться досягти завдяки модернізації, технічному переоснащенню шахт і введенню нових лав. Для цих цілей уже цього року в бюджет закладено 800 млн грн і передбачено 1 млрд грн кредитних коштів під державні гарантії.

Міністр наголосив, що пріоритетом залишається створення належних і безпечних умов праці гірників, забезпечення їх засобами індивідуального захисту. Незважаючи на те що фінансування здійснювалося недостатньо, а 2016 р. на заходи з охорони праці зовсім не було виділено бюджетних коштів, вугільні компанії з власних коштів виділили у 2015 р. 58,6 млн грн, а у 2016 р.

удвічі більше – 94 млн грн.

І. Насалик також зазначив, що Міненерговугілля поставило за мету досягти максимальної відкритості, у тому числі й у вугільній галузі. З цією метою утворено робочу групу, до якої увійшли народні депутати, представники профспілок, ГМ «Опора», для здійснення аналізу державних закупівель обладнання для шахт. Це дало можливість виявити численні факти завищення цін і зменшити витрати на придбання відповідного обладнання. Така робота, зазначив міністр, триватиме й далі.

І. Насалик повідомив про наміри щодо створення національної вугільної компанії. Проект відповідної постанови передано на розгляд уряду. Компанію пропонується створити з метою оптимізації роботи шахт і зменшення витрат, зокрема на утримання працівників, не задіяних у виробничому процесі. Зазначені заходи дадуть можливість, за попередніми підрахунками, зекономити 1,5 млрд грн.

«Я достатньо оптимістично дивлюся на перспективи роботи галузі та підтримую пропозиції щодо подальшої приватизації шахт», – підсумував міністр (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2017. – 24.03*).

***

Міністерство внутрішніх справ презентувало Поліцейську мережу протидії домашньому насильству.

Метою проекту є створення ефективної системи виявлення, реагування та протидії випадкам домашнього насильства, а також відновлення довіри громадян до поліції. Головна інновація – у мережі працюватимуть переважно жінки. Про це заступник міністра внутрішніх справ України з питань євроінтеграції А. Деєва повідомила під час презентації Поліцейської мережі протидії домашньому насильству, що відбулася у центрі народної культури «Музей І. Гончара».

Три пілотні проекти найближчим часом будуть запущені у Дарницькому районі Києва, Малиновському районі Одеси та м. Северодонецьк Луганської області.

За даними Програми розвитку ООН, близько 60 % жінок у громадах регулярно страждають від фізичного насильства. «В Україні виявляються лише 10 % усіх випадків домашнього та гендерно обумовленого насильства», – наголосила А. Деєва, підкреслюючи гостроту цієї проблеми.

Нова поліцейська мережа, за словами заступника глави МВС, не буде окремим підрозділом у системі Національної поліції. Мережа передбачає тісну взаємодію працівників превенції, слідства, карного розшуку та патрульної служби, які працюватимуть у мобільних групах, що спеціалізуються на протидії домашньому насильству.

У мобільних групах будуть задіяні як чоловіки, так і жінки. Однак більшістю із залучених будуть жінки. «Ступінь довіри до жінок більший, адже в них постраждалі не бачать агресора, їм не бояться відчиняти двері», – прокоментувала інновацію офіцер поліції Г. Чумас, яка в службовій діяльності неодноразово стикалася з випадками домашнього насильства.

«Групи працюватимуть за чітким алгоритмом взаємодії з операторами лінії “102”, патрульною поліцією та соціальними службам. В основі алгоритму практика case management – персоналізований підхід до роботи з

постраждалими в кожному окремому випадку з урахуванням їхніх інтересів і кращих світових практик», – наголосила А. Деева.

Окремо вона звернула увагу на важливість продуманої та ефективної інформаційної кампанії, що є невід’ємною частиною запобігання й реагування на випадки домашнього насильства.

Також під час презентації йшлося про збільшення кількості виявлених правопорушень, пов’язаних з насильством у сім’ї, і звернень потерпілих. Ці показники свідчать про зростання довіри населення до поліції.

Захід організовано Міністерством внутрішніх справ України та IREX у рамках проекту з комунікаційної підтримки та залучення громадськості до процесу реформ (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2017. – 26.03*).

***

Мінприроди готує концепцію реформування природоохоронної служби.

Проект реформування служби природоохоронного нагляду і контролю на цьому етапі проходить погодження на рівні профільних міністерств. Після проходження цієї процедури документ буде передано на розгляд уряду. Про це в інтерв’ю виданню «Цензор» розповів міністр екології та природних ресурсів О. Семерак.

«Насправді проект реформування Державної екологічної інспекції готовий. Плануємо його найближчим часом запропонувати до схвалення. І якщо Кабмін скаже, що ця концепція влаштовує, то це означає ліквідацію старої структури. Після цього буде прийняття рішення про створення нової природоохоронної служби, затвердження положення про неї та обрання керівника, від якого залежатиме ефективність запроваджених реформ. Сподіваюся, що це буде відкритий публічний процес», – пояснив О. Семерак.

За його словами, має бути створена нова структура з новими принципами роботи та мотиваціями. «Ми повинні повторити той курс реформ, який А. Аваков провів у поліції, коли міліція була ліквідована – була створена нова структура з новими людьми. Це повинна бути система, яка працюватиме на моніторинг та упередження екологічних загроз і катастроф. Також вона повинна надавати об’єктивну інформацію про стан довкілля. Сьогодні в Україні ніхто не може отримати онлайн-інформацію про поточний стан атмосферного повітря, води та ґрунту», – зазначив міністр екології та природних ресурсів України (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2017. – 24.03*).

ПОЛІТИКА

В Администрации Президента Украины считают, что Россия реализовывает на Донбассе приднестровский сценарий. Об этом заявил заместитель главы Администрации Президента Украины К. Елисеев.

«Москвой реализуется, по сути, так называемый приднестровский сценарий. Но в отличие от Приднестровья, по нашим прогнозам, Россия на Донбассе не заинтересована в прекращении военных действий, обстрелов, провокаций, диверсий. С помощью эскалации напряжения она пытается дестабилизировать политическую и экономическую ситуацию в стране, создать

так называемую контролируемую нестабильность, чтобы не дать Украине создать положительный фон для активного и успешного проведения реформ», – отметил он.

По его словам, для России нужен постоянный очаг нестабильности, что она на сегодняшний день и осуществляет на Донбассе. «Мы будем делать все возможное, чтобы скоординировать и мобилизовать глобальную проукраинскую коалицию, осуществить давление на Москву для демонстрации политической воли выполнять минские договоренности. И, конечно же, мы продолжаем продвигать процесс деокупации Крыма», – подытожил К. Елисеев (*ForUm (www.for-ua.com)*). – 2017. – 27.03).

***

Екс-глава Одеської ОДА, лідер партії «Рух нових сил» М. Саакашвілі анонсував об'єднання ряду демократичних політичних сил.

«Думаю, ми знайдемо формулу (об'єднання)... Найближчим часом буде велике об'єднання», – сказав він під час форуму, організованого партією «Воля» у Києві. За словами М. Саакашвілі, ідеться про об'єднання політичних сил, представники яких узяли участь у форумі: ініціатив «Рух нових сил», «Хвиля», партій «ДемАльянс», «Воля» та ін.

Говорячи про ймовірність дострокових виборів в Україні, М. Саакашвілі припустив, що вони можуть відбутися вже у 2017 р. «...Думаю, в Україні події розвиватимуться вкрай швидко і в цьому році... усе закінчиться виборами», – сказав політик (*Українська правда (http://www.pravda.com.ua)*). – 2017. – 25.03).

***

Зустріч президентів України і Сполучених Штатів Америки може відбутися на саміті НАТО у Брюсселі або на зустрічі «великої двадцятки» у Гамбурзі, вважає політолог В. Карасьов.

«Вона має бути підготовленою на експертному, фаховому, професійному і міжнародно-політичному рівнях. Оскільки Трамп зараз зосереджений на обороні і його турбує внутрішньополітичний порядок денний, тому зустріч можлива тільки на полях самітів. Або це саміт НАТО у Брюсселі, або це G20 у Гамбурзі у липні», – переконаний В. Карасьов.

Політолог вважає, що якби ситуація рухалася у якомусь напрямі дестабілізації, погіршення ситуації як всередині України, так і навколо країни, то, можливо, така зустріч в екстреному порядку могла б і відбутися або ж нова телефонна розмова. «Оскільки цього немає, то і Трамп, і його команда вважає, що ситуація контрольована в Україні і екстраординарних чинників для підготовки і проведення екстреної зустрічі або візиту українського Президента до Вашингтону поки що немає», – сказав він.

Експерт не виключив, що можлива телефонна розмова обох президентів перед самітом НАТО у Брюсселі, який заплановано на 25 травня (*УНН (http://www.unn.com.ua)*). – 2017. – 26.03).

***

Без переизбрания новых членов Центральной избирательной комиссии Президент Украины не сможет запустить процесс подготовки к внеочередным парламентским выборам, считает политолог А. Золотарев

(http://ru.golos.ua/politika/poroshenko_nujen_novyiy_tsik_dlya_podgotovki_k_vneoc_herednyim_vyiboram_ekspert_3693).

«Очевидно, что без разблокировки сложившейся ситуации с Центральной избирательной комиссией, где часть ее членов давно утратили легитимность, глава государства не может нормально готовиться к избирательному процессу. А этот инструмент должен быть готовым и легитимным. Я подозреваю, что ЦИК станет той площадкой политических договоренностей и баталий, где Президент попытается выйти на оптимальные для него позиции», – подчеркнул А. Золотарев.

Политолог напомнил, что осенью 2016 г. попытка избрать новых членов ЦИК оказалась провальной из-за «политических амбиций».

«Тогда был явный дисбаланс в пользу Президента – нарушался принцип пропорционального представительства, чего не было ни при одном из бывших глав государств, что, по сути, и заблокировало этот процесс в 2016 г. Если баланс интересов достигнут, то гарант Конституции получит чуть меньше, но, тем не менее, наиболее сильные позиции получит именно он», – резюмировал А. Золотарев (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua>). – 2017. – 26.03).

***

В Украине есть все предпосылки для проведения досрочных парламентских выборов, но Президент Украины П. Порошенко их не допустит, поскольку боится потерять власть, заявляет политолог О. Доний

(http://ru.golos.ua/politika/dosrochnyie_parlamentskie_vyiboryi_lishat_poroshenko_v_lasti__politolog_7303).

«Безусловно, предпосылки есть. ...К сожалению, у общественности нет реальных механизмов, чтобы запустить парламентские перевыборы. Поскольку, согласно украинскому законодательству, такое решение должен принимать Президент, а Порошенко боится потерять власть и поэтому не хочет распускать контролируемую им Верховную Раду», – сказал О. Доний.

По его словам, ситуация в стране изменится только после проведения президентских выборов.

«Но и смена состава Верховной Рады радикально ситуацию в стране не поменяет до тех пор, пока не уйдет Порошенко. Ведь в его руках сконцентрированы финансовые, медийные и организационные ресурсы. И, соответственно, он имеет возможность докупить любое количество депутатов. Поэтому пока не пройдут президентские выборы, ситуация в стране не изменится», – подчеркнул О. Доний (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua>). – 2017. – 24.03).

***

Прем'єр-міністр України В. Гройсман може очолити партію БПП, не залишаючи роботу в уряді, повідомив народний депутат України Г. Шверк.

«Закон не дозволяє В. Кличку бути керівником партії, тому, я так розумію, у якийсь час партія прийме рішення, хто буде керівником партії БПП замість нього», – сказав Г. Шверк. За його словами, наразі це питання обговорюється.

«Я вважаю, що В. Гройсман може стати керівником партії, не йдучи у відставку, а залишаючись Прем'єр-міністром», – сказав Г. Шверк. Він нагадав,

що Прем'єр-міністр не є державним службовцем, тому це не заборонено законодавством (*УНН* (<http://www.unn.com.ua>). – 2017. – 24.03).

***

Руководитель фракции «БПП» И. Грынив решил покинуть свой пост из-за внутривнутрипартийного кризиса и досрочных выборов в парламент, считает политолог А. Якубин (http://ru.golos.ua/politika/politolog_nazval_glavnuyu_prichinu_uhoda_gryiniva_s_posta_glavyi_fraktsii_bpp_3676).

«Руководитель фракции “Блок П. Порошенко” И. Грынив решил покинуть свою должность из-за кризисных процессов в партии. Ведь из БПП начали выходить депутаты. А Грынив не справлялся с вопросами по объединению фракции. Кроме того, он не являлся ее харизматичным лидером и не умел налаживать диалог внутри фракции, чтобы заставлять голосовать депутатов “как нужно”, и следить за тем, чтобы они были более собранными», – сказал А. Якубин.

Также, по словам политолога, И. Грынив решил покинуть свой пост из-за того, что в стране уже началась подготовка к досрочным выборам в парламент. «Грынив решил покинуть свой пост из-за того, что в стране уже началась подготовка к досрочным выборам в парламент. Не исключаю, что он мог перейти в избирательный штаб к партии “Солидарность”», – подчеркнул А. Якубин (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua>). – 2017. – 24.03).

***

Политолог В. Яблонский, оценивая конфликтность в украинском политикуме и кадровые ротации на фоне приближения отчета правительства, прогнозирует очередной взрыв популизма на теме тарифов, социальных аспектах, реформах, но серьезные потрясения для украинского политикума, по его мнению, маловероятны.

«По большому счету, если сейчас коалиция работает, и она является относительно результативной, то понятно, что в такой ситуации менять это путем реформирования, даже добавления кого-либо нового невыгодно, – рассуждает политолог. – Безусловно, в связи с приближением отчета правительства могут быть какие-то постановления об увольнениях и отставки, но вряд ли они наберут необходимое количество голосов, чтобы воплотиться в жизнь. Определенные рокировки возможны, но они слишком сложные и вряд ли будут на самом деле».

В то же время политолог В. Мокан убежден, что ближайший период к отчету правительства будет решающим с точки зрения того, состоятся досрочные выборы в Украине или нет. «Добиться досрочных выборов в 2018 г. будет еще труднее, а точнее, почти невозможно. Поэтому именно сейчас ставки будут слишком высоки. Решается перспектива протекания политических процессов вплоть до 2019 г. И чем ближе к дате отчета правительства Гройсмана, тем больше будет расти конфликтность украинской политики», – предполагает эксперт (*Слово и Дело* (<http://ru.slovoidilo.ua>). – 2017. – 27.03).

***

Цель возбуждения уголовного дела в отношении отстраненного председателя Государственной фискальной службы Р. Насирова достигнута, поэтому НАБУ его не вызывает на допросы, отмечает политолог Р. Бортник

(http://ru.golos.ua/politika/politolog_obuyasnil_pochemu_v_nabu_ne_vyizyivayut_na_sirova_na_doprosyi_5252).

«Забывание дела Насирова связано с двумя факторами. Во-первых, цель достигнута. С одной стороны, удалось из-под него выбить кресло, а это, я считаю, была главная цель. С другой стороны, НАБУ и антикоррупционные организации, которые получают гранты, смогли пропиариться», – считает эксперт.

Кроме того, по мнению Р. Бортника, дело против Р. Насирова имеет сомнительные перспективы в суде. «Само дело с юридической точки зрения слеplено на скорую руку и в суде перспектив не будет иметь еще и учитывая нарушения, которые были допущены при задержании», – подчеркнул Р. Бортник.

Говоря о перспективах развития дела Р. Насирова, политолог отметил, что дальше ситуация может развиваться в двух направлениях: «Или оно забудется и будет совсем спущено на тормоза. Или же, если Насиров будет продолжать бороться за восстановление в кресле, ...тогда могут прозвучать новые обвинения в его адрес и предъявлены новые подозрения уже не связанные с делом Онищенко» (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua>). – 2017. – 26.03).

***

Политолог Р. Бортник, комментируя убийство Д. Вороненкова, указывает на его политическую подоплеку.

«В чем-то ситуация схожа с делом Литвиненко. Прежде всего по вероятным политическим последствиям», – подчеркнул эксперт.

На его взгляд, среди главных последствий, к которым должна быть готова Украина, – эскалация украинско-российского противостояния, в том числе блокада, банки и в прочих проявлениях.

Кроме того, предположил он, не исключено осложнение геополитического диалога США – ЕС – РФ. На этом же фоне вполне вероятно дальнейшее разрушение нормандского формата и минского диалога.

Еще одним пунктом, по мнению эксперта, может быть «подпитка» идеи новых санкций против РФ.

«Вороненков был политически важным свидетелем для суда над Януковичем, но не особо информированным, и уже дал свои показания. Главный, кто получил выгоду от убийства, – “интегральная партия войны”: люди, зарабатывающие политические и экономические прибыли на войне, есть во всех сторонах конфликта. Убийство Вороненкова углубляет и усиливает кризис противостояния, делает еще менее вероятным его разрешение», – подытожил Р. Бортник (*Слово и Дело* (<http://ru.slovoidilo.ua>). – 2017. – 27.03).

***

Любые серьезные действия правоохранительных органов в отношении лидера партии «Народный фронт» А. Яценюка могут привести к распаду парламентской коалиции, считает политолог А. Золотарев (http://ru.golos.ua/politika/politolog_nazval_prichinyi_pochemu_gpu_zakryla_ugolovnyie_dela_protiv_yatsenyuka_23).

«Пока существует нынешняя коалиция, любые действия правоохранителей в отношении ее членов могут привести к распаду парламентского большинства. Это не нужно Администрации Президента, поэтому в ходе действующих договоренностей было достигнуто решение закрыть все уголовное дела в отношении А. Яценюка. Мы все прекрасно понимаем, что у нас были генпрокуроры эффективнее Ю. Луценко, но не было более эффективного. Поэтому ГПУ превратилось в бюро по оказанию добрых политических услуг для АП», – подчеркнул А. Золотарев.

Эксперт добавил, что, пока существует нынешняя парламентская коалиция, правоохранительные органы не станут трогать ее членов, чтобы не допустить «неприятных ситуаций или распада большинства» (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua>). – 2017. – 26.03).

ЕКОНОМІКА

Национальный банк Украины прорабатывает проект изменений к инструкции № 492 о порядке открытия, использования и закрытия счетов в национальной и иностранных валютах.

Регулятор намерен внести изменения, касающиеся требования использования печати клиентами банков.

Речь идет о необходимости отмены предоставления копии печати банком, в котором клиенты-предприниматели намерены открыть счет для дальнейшего обслуживания.

Данные требования должны быть отменены в соответствии с законом об использовании печатей юридическими лицами и физическими-лицами предпринимателями. В частности, предусмотрено четкое формулирование, что печать может быть обязательным реквизитом документа, который подается от имени субъекта хозяйствования органа государственной власти.

«Среди наиболее значимых изменений нового закона и то, что наличие или отсутствие печати не влияет на юридические последствия документа. А доверенности юридических лиц частного права удостоверяются подписью руководителя», – комментирует менеджер юридической практики ЕУ в Украине Б. Мальнев.

Также закон предусматривает, что отсутствие печати теперь не может быть основанием для отказа в принятии документов на рассмотрение в госведомстве. За нарушение этих норм госслужащим предусматривается административная ответственность – штраф в 50–100 необлагаемых минимумов доходов граждан, то есть 850–1700 грн (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2017/03/27/26930045>). – 2017. – 27.03).

***

Техническая миссия Международного валютного фонда начала свою работу в Украине. Об этом говорится в сообщении Министерства финансов на странице в Facebook.

Как отмечается, среди ключевых вопросов в повестке дня оценка и рекомендации МВФ по концепции развития ГФС, которая была наработана Минфином вместе с Государственной фискальной службой.

«Мы вместе работаем над запуском среднесрочной реформы ГФС, которая является одним из ключевых приоритетов Минфина и очень важна для улучшения системы администрирования налогов», – говорится в сообщении (*Минфин (<http://minfin.com.ua/2017/03/24/26877083>). – 2017. – 24.03*).

***

Агентство США по международному развитию (USAID) начало в Украине новую четырехлетнюю программу «Трансформация финансового сектора» объемом 23 млн долл.

«Я с удовольствием объявляю о начале новой программы трансформации финансового сектора в Украине», – заявил заместитель посла США в Украине Д. Кент.

Сообщается, что руководство программы будет работать вместе с украинскими властями по направлениям повышения доверия потребителей финансовых услуг, трансформации небанковского финансового сектора, применения электронных сервисов, реформирования пенсионной системы, а также информационно-просветительской работы с уязвимыми группами населения.

По информации организаторов программы, ее целью является «превращение финансового сектора Украины на прозрачную, справедливую и диверсифицированную систему, которая поддерживает предприятия всех размеров и служит потребностям людей».

Особое внимание программа будет уделять финансовой грамотности и защиты прав потребителей финансовых услуг (*Finance.Ua (<http://news.finance.ua/ru/news/-/397751/ssha-vydelili-ukraine-23-milliona-dollarov-na-finsektor>). – 2017. – 23.03*).

***

На сегодня 37 банков имеют уставный капитал, который до 11 июля 2017 г. необходимо будет увеличить как минимум до 200 млн грн. Об этом говорится в сообщении НБУ.

Как отметил регулятор, именно на такие банки, в первую очередь, нацелен законопроект № 6010, хотя воспользоваться им смогут абсолютно все банковские учреждения.

«Нацбанк стремится предоставить малым и средним банкам цивилизованный инструмент для консолидации и, таким образом, выполнения требований центрального банка по докапитализации. Сейчас требования закона по увеличению размера уставного капитала банка выполняются за счет дополнительных взносов акционеров банков. Однако с принятием законопроекта № 6010 откроется возможность консолидировать банковский сектор путем присоединения банков», – говорится в сообщении.

Однако, несмотря на то что действующая процедура присоединения банков пока слишком сложна и длительна, НБУ активно выступал за ее упрощение и оптимизацию.

Принятый законопроект позволит осуществить реорганизацию банков по сокращенной процедуре, срок которой будет значительно уменьшено – с полутора лет до трех-четырех месяцев, отметили в пресс-службе (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2017/03/24/26877464>). – 2017. – 24.03).

***

«Ощадбанк» остается неизменным первичным дилером на рынке государственных ценных бумаг. Об этом «Минфину» сообщили в пресс-службе «Ощадбанка».

«В связи с некорректной информацией, распространяемой в СМИ, согласно обновленному Министерством финансов рейтингу первичных дилеров на рынке ОВГЗ подчеркиваем, что “Ощадбанк” остается неизменным первичным дилером на рынке государственных ценных бумаг», – отметили в пресс-службе.

В «Ощадбанке» уточнили, что информация, которая была обнародована на сайте Министерства финансов, демонстрирует активность первичных дилеров по состоянию на 1 марта 2017 г.

«Ряд банков, в том числе “Ощадбанк”, по состоянию на эту дату не осуществляли приобретение ОВГЗ на первичном рынке. При этом эти банки остаются в списке дилеров», – говорится в сообщении (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2017/03/23/26871722>). – 2017. – 23.03).

***

Антимонопольный комитет разрешил конструкторскому бюро «Южное» им. Янгеля купить более 50 % акций банка «Новый».

В настоящее время КБ «Южное» владеет 18,3 % акций банка.

Остальными акционерами банка являются ряд физлиц с долями менее 10 % акций (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/397964/osnovnym-vladeltsem-banka-novuj-stanet-kb-yuzhnoe>). – 2017. – 27.03).

***

«Ощадбанк» снизил процентные ставки по энергоэффективным кредитам в среднем на 3 п. п. Об этом говорится в сообщении банка.

Как сообщается, с 22 марта для кредитов сроком до одного года ставка составляет 18,5 % годовых, для кредитов сроком более одного года – 18,8 %.

«Возмещение по “теплым” кредитам составляет от 40 до 70 % суммы кредитных средств, привлеченных на приобретение энергоэффективного оборудования и материалов. Сумма возмещения зависит от количества квартир в доме, владельцы которых получают субсидии. За счет государственной помощи в 2015–2016 гг. ОСМД сэкономили 7,8 млн грн», – говорится в сообщении.

Всего с момента старта программы «Ощадний дім» ее участниками стали 280 ОСМД. Общая сумма предоставленных им средств составляет около 20 млн грн (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2017/03/24/26885789>). – 2017. – 24.03).

***

С начала 2017 г. активы государственного ПАО «Укргазбанк» увеличились на 15 % и составили почти 62 млрд грн. Об этом сообщает пресс-служба банка.

Согласно сообщению, по состоянию на 22 марта 2017 г. активы Укргазбанка увеличились на 15 %.

Кроме того, до 53,3 млрд грн увеличились и депозиты клиентов банка.

Рост депозитных вложений составил 8 млрд грн, или 18 %.

Из них средства корпоративных клиентов с начала года увеличились на 25 %, или на 7,5 млрд грн, и составляют 37,7 млрд грн.

Объем депозитных вложений на счетах банка от органов местной власти и учреждений образования составил 3,4 млрд грн (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2017/03/24/26877844>). – 2017. – 24.03).

***

НАК «Нефтегаз Украины» планирует завершить переговоры с потенциальным инвестором для создаваемого в Украине ПАО «Магистральные газопроводы Украины» в ближайшие три месяца, пишет «Зеркало недели».

По словам журналистов издания, участники переговорного процесса называют среди наиболее реальных претендентов в инвесторы итальянскую компанию Snam, которая заинтересована в импорте российского газа.

«По информации ZN.UA, заинтересованы в этом и словаки. Но именно итальянская компания готова инвестировать в украинскую ГТС 2 млрд долл. А главное – обеспечить загрузку украинской ГТС, которую «Газпром» грозит оставить без транзитного газа после окончания действия так называемого транзитного контракта с «Нефтегазом» 31 декабря 2019 г.», – отмечает издание.

В то же время тесные отношения итальянского претендента с «Газпромом» сами по себе настораживают. И следует учитывать опасность того, что компания может оказаться «тройным конем», идет речь в статье.

В октябре прошлого года сообщалось, что две европейские компании готовы взять в управление украинские магистральные газопроводы.

Газовые компании из Италии и Словакии прислали коммерческие предложения с условиями своей деятельности в качестве оператора украинской ГТС. Для сотрудничества с ними придется выделить в отдельную структуру магистральные газопроводы (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/397927/italyantsy-gotovy-investirovat-2-milliarda-v-novogo-operatora-gts-ukrainy-smi>). – 2017. – 27.03).

***

Импорт авиационного топлива в Украину в лютом 2017 г. зріс у сім разів порівняно з аналогічним періодом 2016 г. – до 28,2 тис. т. При цьому дебютувала з поставками реактивного палива в лютому поточного року Саудівська Аравія. Про це свідчать дані власного дослідження Консалтингової групи «А-95», передає УНН (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1653799-aviatsiyne-palivo-iz-saudivskoyi-araviyi-vpershe-postavili-v-ukrayinu>).

Так, компанія «Август-пром» (виступає одним з імпортерів нафтопродуктів для «Трейд-комодіті») провела розмитнення 3,4 т ресурсу, поставленого

Королівством.

Усього ж міжнародний трейдер Coral Energy в лютому здійснив поставку в Україну 20 тис. т авіапалива марки Jet A-1 саудівського виробництва. Імовірно, що цей ресурс буде розмитнений уже в березні, вважають аналітики.

З Литви в Україну залізницею, за підсумками звітного періоду, було відправлено 6 тис. т ресурсу для компаній «Балтік граунд сервіс» (2,3 тис. т), WOG (1,9 тис. т), АПЗК «Бориспіль» (1,2 тис. т) і для «Сокар Україна» (0,5 тис. т).

Лютневі відвантаження білоруського авіапалива залізницею становили всього 700 т *(Українські Національні Новини (http://www.unn.com.ua/uk/news/1653799-aviatsiyne-palivo-iz-sauidivskoyi-araviyi-vpershe-postavili-v-ukrayinu). – 2017. – 23.03).*

***

У січні – лютому 2017 р. підприємства України виконали будівельні роботи на суму 8,4 млрд грн. Про це УНН повідомляє інформацію Державної служби статистики України щодо виконання будівельних робіт (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1653894-protyagom-pershikh-misyatsiv-2017-roku-v-ukrayini-vikonano-budivelnikh-robit-na-sumu-ponad-8-mlrd-grn>).

Індекс будівельної продукції в січні – лютому 2017 р. порівняно із січнем – лютим 2016 р. становив 121,0 %, у тому числі індекс будівництва будівель – 123,9 %, інженерних споруд – 117,6 %.

Нове будівництво, реконструкція та технічне переоснащення становили 83,5 % від загального обсягу виконаних будівельних робіт, капітальний і поточний ремонт – 7,8 і 8,7 % відповідно *(Українські Національні Новини (http://www.unn.com.ua/uk/news/1653894-protyagom-pershikh-misyatsiv-2017-roku-v-ukrayini-vikonano-budivelnikh-robit-na-sumu-ponad-8-mlrd-grn). – 2017. – 23.03).*

***

Доходи ПАТ «Укрзалізниця» за два місяці 2017 р. отримано в сумі 12,1 млрд грн, що перевищує показники січня – лютого 2016 р. на 18,5 %, або на 1,9 млрд грн. Про це повідомив голова правління «Укрзалізниці» В. Балчун на своїй сторінці у Facebook.

При цьому, за його словами, доходи ПАТ від перевезень становлять 10,7 млрд грн, що більше за показники аналогічного періоду 2016 р. на 2,2 млрд грн (+26,7 %).

Крім того, ЕВІТДА становить 3,5 млрд грн, що більше за результати січня – лютого 2016 р. на 0,8 млрд грн (+31,7 %). Рентабельність ЕВІТДА – 29,63 %, що на 1,05 % більше, ніж у 2016 р.

В. Балчун також повідомив, що за два місяці 2017 р. перевезено 53,8 млн т вантажів, що на 9 % більше аналогічного періоду 2016 р. Обсяг вантажообігу становить 31 199 млн ткм, що на 13,8 % більше звіту двох місяців 2016 р.

«Збільшення відбулося за рахунок зростання обсягів вантажообігу на 13,1 %, в основному за рахунок зростання транзитного вантажообігу на 10,5 %», – зазначив голова правління «Укрзалізниці».

До того ж, за оперативними даними, за два місяці 2017 р. ПАТ «Укрзалізниця» освоєно капітальних інвестицій у 2,8 раза більше, ніж за

аналогічний період 2016 р.

«ПАТ “Укрзалізниця” своєчасно відповідно до чинного законодавства сплачує поточні податки та обов’язкові платежі до бюджету і державних цільових фондів. За два місяці 2017 р. сплачено 2,1 млрд грн (на рівні відповідного періоду 2016 р.)», – повідомив В. Балчун (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/dohodi-ukrzaliznici-zrosli-na-185>)). – 2017. – 23.03).

***

Україна значно наростила свої можливості з торгівлі зерном і входить у трійку найбільших зернотрейдерів, але перебуває дуже далеко від десятки експортерів переробленої продукції. Про це повідомив керівник борошномельно-круп’яного напрямку компанії «Бюлер» в Україні А. Шаран.

«Наступний крок – це розвиток переробної промисловості, – зазначив А. Шаран. – Подивіться на приклад Туреччини або Казахстану. У Казахстані була держпідтримка борошномельної галузі, у результаті країна стала експортером борошна номер два у світі. А експортером номер один є Туреччина, де також розвиток галузі не відбувся би без держпідтримки. При цьому вона купує зерно в Україні, переробляє його і має хорошу додану вартість. Більше того, вона побудувала машинобудівні заводи і продає свої млини в Україні. Чому цього не відбувається в Україні? Завдання нашої країни, з моєї точки зору, замінити Туреччину і стати експортером борошна і переробки зерна номер один».

За словами експерта, потенційно потужності української зернопереробної промисловості можуть переробляти 11 млн т зерна щорічно. «Але реальної картини ніхто не знає, у тому числі й уряд. Багато борошномельних підприємств існують лише на папері. На діючих застаріли виробничі потужності. Більшість працюють на технологіях, які “Бюлер” розробляв у кінці 1970-х років. З тих пір у нас змінилося п’ять поколінь машин. Технології вийшли зовсім на інший рівень, тому борошномельна промисловість України потребує глобальної модернізації», – підсумував А. Шаран (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/ukraina-mae-zmistiti-tureccinu-i-stati-najbilsim-eksporterom-borosna>)). – 2017. – 27.03).

***

У рамках засідання Комітету з питань санітарних і фітосанітарних заходів (СФЗ) 22 березня делегація України провела двосторонню зустріч із делегацією Туреччини щодо можливості експорту до Туреччини яловичини та великої рогатої худоби для забою. Про це повідомляє Держпродспоживслужба.

Враховуючи занепокоєння турецьких колег, українська сторона наголосила, що на території України не реєструвалися випадки губчастоподібної енцефалопатії великої рогатої худоби (ГЕ ВРХ), а також поінформувала про заходи контролю та моніторингу хвороби на території держави.

За даними делегації Туреччини, відповідно до національного законодавства треті країни, які мають намір експорту до Туреччини яловичини і ВРХ, повинні мати офіційний статус країни згідно з категоріями Всесвітньої організації з

охорони здоров'я тварин (МЕБ) (контрольований або незначний). На сьогодні Україна має статус країни з невизначеним статусом з ГЕ ВРХ.

Українська сторона поінформувала, що наразі компетентним органом України здійснюється відповідна робота щодо здійснення моніторингу ГЕ ВРХ на території України відповідно до критеріїв МЕБ. Сторони домовилися працювати в подальшому.

Наразі Держпродспоживслужба розробляє зазначену програму відповідно до Інструкції щодо діагностики, профілактики та боротьби з губчастоподібною енцефалопатією великої рогатої худоби (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/tureccina-rozgladae-mozlivist-importu-alovicini-ta-vrh-z-ukraini>)). – 2017. – 24.03).

***

За результатами 2016 р. лідером кондитерського ринку України залишалася корпорація Roshen, яка займає 28,7 % ринку.

Згідно з повідомленням, харківська компанія «Бісквіт-шоколад» за підсумками минулого року посіла 7,9 % кондитерського ринку України. Вона піднялася за три роки з четвертої на другу позицію завдяки втратам конкурентів.

АВК перемістилася з другої позиції в рейтингу найбільших кондитерських компаній України в 2014 р. на третю за підсумками 2016 р.

Водночас компанія «Конті» займає 4,3 % ринку і четверте місце рейтингу. Далі в рейтингу компанії «Мир», «Монделіс», «Світоч», «Полтава», «Лукас», «Житомир», «Ладога» та ін.

При цьому компанія «Житомирські ласощі» займала раніше п'яте місце (2,1 %), за підсумками 2016 р. посіла 10 місце.

«Український ринок солодошів ділиться на три категорії. Кожен виробник сильний у своєму сегменті: шоколадному, випічці. За даними Держстату, за підсумками 2016 р. лідером у всіх категоріях є Roshen, хоча кілька років тому лідерство в шоколадному сегменті утримувала АВК, а в випічці – “Конті”», – ідеться в повідомленні (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/roshen-zalisaetsa-liderom-konditerskogo-rinku-ukraini>)). – 2017. – 27.03).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Национальный банк просит правоохранителей обратить внимание на блокировку отделений банков с российским государственным капиталом. Об этом в ходе брифинга сообщила замглавы НБУ Е. Рожкова.

«НБУ обращает внимание правоохранителей на необходимость защитить более 1,7 млн украинцев-вкладчиков, которые не имеют доступа к своим средствам», – сказала она.

Е. Рожкова добавила, что проявления вандализма в отношении этих банков дискредитируют в глазах клиентов доверие к банковской системе и пагубно влияют на имидж Украины.

Она призвала правоохранителей обеспечить соответствующий уровень безопасности для сохранения финансовой стабильности в системе (*Finance.Ua*

(<http://news.finance.ua/ru/news/-/397771/nbu-prosit-pravoohranitelej-obratit-vnimanie-na-blokirovku-otdelenij-bankov-s-roskapitalom>). – 2017. – 23.03).

***

Ситуация с ликвидностью украинских «дочек» российских банков стабилизировалась. Об этом в ходе брифинга сообщила заместитель главы НБУ Е. Рожкова.

По ее словам, 22 марта один из банков погасил СВОП под залог инвалюты. Пока ни один из этих банков не имеет задолженности по рефинансированию перед НБУ.

«Ситуация стабилизировалась. У банков достаточно ликвидности для выполнения обязательств», – сказала она (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/397775/likvidnost-rossijskij-bankov-ne-vyzyvaet-voprosov-zamestitel-gontarevoj>)). – 2017. – 24.03).

***

Антимонопольный комитет оштрафовал шесть предприятий за согласованные антиконкурентные действия, которые исказили результаты аукционов по продаже сырой нефти и газового конденсата на сумму 1,37 млрд грн. Об этом говорится в сообщении АМКУ.

«По результатам расследования комитет своим решением признал, что ответчики совершили нарушения, предусмотренные п. 4 ч. 2 ст. 6, п. 1 ст. 50 Закона Украины “О защите экономической конкуренции” в виде антиконкурентных согласованных действий, касающихся искажения результатов аукционов по продаже нефти сырой и газового конденсата, что проводились в течение марта – июля 2015 г. ЧАО “Украинская межбанковская валютная биржа”», – говорится в сообщении.

На ПАО «Транснациональная финансово-промышленная нефтяная компания “Укртатнафта”», ОАО «Нефтеперерабатывающий комплекс-Галичина», ООО «Торговый дом “Прикарпаттянафтотрейд”», ООО «Котлас», ООО «Галнафта», ООО «Гарант-утн» наложен штраф на общую сумму 1,371 млрд грн.

Штраф подлежит уплате в двухмесячный срок со дня получения решения (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2017/03/24/26877084>)). – 2017. – 24.03).

***

Фонд гарантирования вкладов физлиц возобновил выплаты вкладчикам банка «ТК Кредит». Об этом говорится в сообщении ФГВФЛ.

Выплачивать компенсации вкладчикам банка «ТК Кредит» будут банки – агенты фонда Правэкс-Банк, «Альфа-банк», «Кредобанк», Укргазбанк, ПУМБ, ТАСкомбанк, банк «Південний».

Выплаты вкладчикам осуществляются в размере вклада, включая проценты, начисленные на день начала процедуры вывода Фондом гарантирования вкладов банка с рынка, но не более 200 тыс. грн (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2017/03/24/26886443>)). – 2017. – 24.03).

***

В январе – феврале 2017 г. мировая выплавка стали увеличилась по сравнению с аналогичным периодом прошлого года на 5,6 % – до 264,416 млн т. Об этом сообщает UApron, ссылаясь на данные ассоциации Worldsteel.

При этом в феврале стальное производство в мире возросло по сравнению с аналогичным периодом прошлого года на 4,1 % – до 126,58 млн т, тогда как к январю снизилось на 7,3 %.

Февральская загрузка металлургических мощностей достигла 70,3 %. Это на 4 % выше по сравнению с февралем 2016 г. По сравнению с январем 2017 г. этот показатель на 1,1 % выше.

Кроме того, согласно данным Worldsteel, в феврале 2017 г. Украина уступила Италии последнее место в десятке ведущих мировых производителей стали. Остальные позиции остались без изменений (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/397714/ukraina-v-fevrale-vyshla-iz-top-10-mirovyh-proizvoditelej-stali>)). – 2017. – 27.03).

***

Министерство экономического развития и торговли констатирует, что в 2016 г. по сравнению с 2015 г. экспорт украинских товаров сократился на 4,6 %, или на 1,8 млрд долл., – до 36,4 млрд долл. Об этом говорится в сообщении Минэкономики.

«Минэкономразвития подвело итоги экспорта Украины за 2016 г. По итогам 2016 г. экспорт товаров составил 36,4 млрд долл., то есть сократился по сравнению с 2015 г. на 4,6 % (на 1,8 млрд долл.)», – говорится в нем.

Согласно сообщению, в 2016 г. сохранились негативные тенденции, которые были обусловлены нестабильной политико-экономической ситуацией в отдельных районах Луганской и Донецкой областей вследствие продолжения военной агрессии со стороны России, ограниченностью доступа к кредитным ресурсам.

Также сокращение экспорта было обусловлено системными проблемами развития внешнеэкономической деятельности (возмещение НДС, валютное, таможенное и налоговое регулирование), которые дополнились введением Россией эмбарго в отношении украинских продовольственных товаров и ограничений транзита через ее территорию.

В то же время в 2016 г. произошло увеличение экспортных поставок продукции АПК и пищевой промышленности на 721,2 млн долл. (на 5 %) и легкой промышленности – на 63,4 млн долл. (на 7 %).

Однако за указанный период был уменьшен объем экспорта товаров металлургического комплекса (на 1,2 млрд долл., или на 12 %), химической промышленности (на 557,1 млн долл., или на 22,7 %) и машиностроения (на 439,3 млн долл., или на 9,2 %).

В структуре экспорта товаров за 2016 г. наибольшую долю составили продукция агропромышленного комплекса и пищевой промышленности (42 %), продукция металлургии (22,9 %), машиностроение (11,9 %).

В экспорте товаров основным торговым партнером Украины остался Европейский Союз, удельный вес которого составил 37,1 %, экспорт украинских товаров в страны ЕС составил 13,5 млрд долл.

Доля России в украинском экспорте товаров составила 9,9 %, что на 2,8 п. п. меньше по сравнению с 2015 г. (12,7 %) (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/397748/v-2016-eksport-ukrainskih-tovarov-sokratilsya-do-36-4-mlrd-minekonomiki>). – 2017. – 26.03).

***

*За даними Держстату, у лютому промислове виробництво порівняно з аналогічним періодом минулого року з коригуванням на ефект календарних днів скоротилося на 1,7 %, а без коригування – на 4,6 %. Порівняно із січнем-2017 скорочення становило відповідно 2,6 і 2,2 %. У січні – лютому промисловість зросла на 0,4 % порівняно з аналогічним періодом 2016 р. (у січні – лютому 2016 р. до цього ж періоду 2015 р. – на 3,8 %) (<http://finbalance.com.ua/news/Promislovist-u-lyutomu-vpala-na-46-budivnitstvo-v-sichni-lyutomu-zroslo-na-21>) (*Finbalance* (<http://finbalance.com.ua/news/Promislovist-u-lyutomu-vpala-na-46-budivnitstvo-v-sichni-lyutomu-zroslo-na-21>). – 2017. – 23.03).*

***

Крупнейшая нефтедобывающая компания «Укрнафта» предполагает прекращения добычи нефти и конденсата в апреле в связи с затовариванием складов из-за невозможности реализовывать свою продукцию на аукционах. Об этом говорится в письме компании к Премьер-министру В. Гройсману от 23 марта с просьбой ускорить решение проблем проведения аукционов.

«Если ситуация останется неизменной, то “Укрнафта” может быть вынуждена остановить добычу в апреле и не сможет ни выплачивать текущие налоги и сборы, ни искать возможности погашения налоговой задолженности предыдущих периодов», – говорится в письме.

«На сегодня остается менее четырех недель до заполнения существующих мощностей по хранению нефти (собственных и арендованных). Мы проводим оценку возможностей арендованных мощностей, но успех не гарантирован», – говорится в письме.

Несколько аукционов сорвалось из-за отсутствия покупателей (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/397968/ukrnafta-mozhet-polnostyu-ostanovit-dobychu-nefti>). – 2017. – 27.03).

***

Результати моніторингу продуктового ринку свідчать про катастрофічну ситуацію з фальсифікованими продуктами харчування: у вершковому маслі виявлені тваринні жири невідомого походження. Про це розповіла почесний президент громадської організації «Всеукраїнська асоціація захисту прав споживачів “Споживча довіра”» І. Кравченко.

«Ми відібрали понад 700 зразків продуктів харчування, в основному тих, які найбільше фальсифікують. Це продукти молочної групи (вони використовуються найбільш соціально вразливими верствами населення – діти, люди похилого віку). Вони фальсифікуються найбільше на продовольчому ринку. Далі йдуть соки, це і м'ясо, і ковбасні вироби, і крупи, різні кетчупи, маргарини, рослинні олії. І коли ми їх відбираємо і досліджуємо, ми бачимо величезну кількість порушень. Наприклад, відбирається 40–50 зразків, з них

70 % – це фальсифіковані зразки. А тваринне масло іноді фальсифікується на 100 % – там відсутній молочний жир», – повідомила І. Кравченко.

Більше того, за її словами, це взагалі якийсь сурогат, який фальсифікується навіть не рослинними жирами, а невідомими жирами, у тому числі і тваринного походження. «Це може бути тюлений жир, олений жир, якийсь бизонячий, який завозиться. А ми не знаємо, що завезли і чим фальсифікували, на основі якого жиру це зроблено. І я заявляю це дуже відповідально, оскільки ми з цього приводу збирали конференцію хіміків, які працюють у наших лабораторіях колишньої системи Держспоживстандарту України – це система технічного регулювання, там ми досліджуємо цю продукцію. Так ось, наші хіміки не можуть з'ясувати, що це взагалі за основа, на якій зроблений фальсифікат, але до 100 % відсутній у тваринному маслі продукт молочного походження», – підкреслила І. Кравченко (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/v-ukrainskomu-verskovomu-masli-viavleni-tvarinni-ziri-nevidomogo-pohodzenna>). – 2017. – 27.03).

***

Westinghouse Electric, «дочка» Toshiba, обслуговуюча атомні електростанції, буде оголошена банкрутом из-за убытков, которые достигли почти 7 млрд долл., сообщают источники. Кроме того, еще около 2 млрд долл. убытков принесет сама процедура банкротства.

31 марта Toshiba сообщит кредиторам, что подаст заявление о несостоятельности Westinghouse Electric в соответствии с гл. 11 закона США о банкротстве. Банки-кредиторы – Toshiba Sumitomo Mitsui Banking и Mizuho Bank – торопят с банкротством, опасаясь роста убытков.

В апреле должен решиться вопрос о том, пролонгируют ли кредиторы синдицированные кредиты.

В апреле – декабре 2016 г. операционный убыток Toshiba из-за обесценивания активов составил 4,78 млрд долл., чистый убыток за год достигнет примерно 3,44 млрд долл., годом ранее убытки были еще значительнее.

В соответствии с гл. 11 американского закона о банкротстве вынесения решения о несостоятельности компании не требуется. Если компания представит приемлемый для суда и кредиторов план реорганизации, она сможет вернуться к работе.

Однако долг Westinghouse в размере 6,3 млрд долл. останется на Toshiba. Возможный покупатель «дочки» вряд ли возьмет на себя долги. В итоге Toshiba готова расстаться с самым ценным активом – полупроводниковым подразделением.

С этой американской компанией Украина сотрудничает с 2000 г. В 2014 г. стороны договорились о поставках ядерного топлива на некоторые блоки украинских АЭС до 2020 г. При этом в Westinghouse заявляли, что могут монополизировать рынок. Киев заверял о готовности полностью перейти на американское ядерное топливо. Теперь же банкротство компании грозит серьезными проблемами украинской атомной энергетике (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/397940/westinghouse-electric-skoro-obyavyat-bankrotom-smi>). – 2017. – 27.03).